

31
09.12.2024

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ ТА СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ

**КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ, БІЗНЕСУ ТА МАРКЕТИНГОВИХ
ТЕХНОЛОГІЙ**

ДРЖЕВЕЦЬКА (БАС) Юлія Миколаївна
(здобувач вищої освіти групи ЗМО-23-2М)

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

**УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ
ПІДПРИЄМСТВА**

(представлена на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»
галузі знань 07«Управління та адміністрування» спеціальності
073 «Менеджмент»)

Допущено до захисту
зав. кафедри менеджменту, бізнесу та
маркетингових технологій
д.е.н., проф. Остапчук Т.П.

Керівник роботи:
д.е.н., проф. Мошенський С.З.
(наукове звання, прізвище та
ініціали)

(підпис)

Рецензент
к.е.н., доц. Бірюченко С.Ю.
(прізвище та ініціали)

(підпис)

Анотація

Држевецька Ю.М. Удосконалення управління ресурсним потенціалом підприємства. Рукопис.

Магістерська кваліфікаційна робота представлена на здобуття ступеня вищої освіти «магістр», галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент». Державний університет «Житомирська політехніка», Житомир, 2024.

У магістерській кваліфікаційній роботі розглянуто особливості управління ресурсним потенціалом підприємства та визначено напрями удосконалення відповідного процесу.

Ключові слова: потенціал, ресурси, управління, ефективність, оптимізація, основні засоби.

Annotation

Drzhevetska Y.N. Improving the management of the resource potential of the enterprise. Manuscript.

The master's qualification work is presented for obtaining the degree of higher education "master", field of knowledge 07 "Management and administration" specialty 073 "Management". Zhytomyr Polytechnic State University, Zhytomyr, 2024.

The master's qualification work considers the features of managing the resource potential of the enterprise and identifies areas for improving the corresponding process.

Keywords: potential, resources, management, efficiency, optimization, fixed assets.

ЗМІСТ

<i>Вступ</i>	3
<i>Розділ 1. Теоретичні основи управління ресурсним потенціалом підприємства.</i>	7
1.1. Поняття ресурсного потенціалу підприємства.....	7
1.2. Організація системи управління ресурсним потенціалом підприємства.....	14
1.3. Методичні засади оцінки ефективності управління ресурсним потенціалом підприємства.....	22
1.4. Нормативно-правове та інформаційне забезпечення відносин в сфері управління ресурсним потенціалом підприємства	29
Висновки до розділу 1.....	37
<i>Розділ 2. Аналітична оцінка системи управління ресурсним потенціалом підприємства ІП «Євроголд Індестріз ЛТД».....</i>	39
2.1. Організаційно-управлінський аналіз діяльності підприємства	39
2.2. Діагностика фінансово-економічного стану ІП «Євроголд Індестріз ЛТД».....	46
2.3. Оцінка ефективності системи управління ресурсним потенціалом підприємства.....	54
Висновки до розділу 2.....	62
<i>Розділ 3. Напрями удосконалення системи управління ресурсним потенціалом ІП «Євроголд Індестріз ЛТД».....</i>	64
3.1. Організаційно-методичні засади удосконалення системи управління ресурсним потенціалом підприємства.....	64
3.2. Обґрунтування резервів в сфері управління ресурсним потенціалом підприємства.....	71
3.3. Розрахунок економічної ефективності запропонованих заходів	78
Висновки до розділу 3.....	85
<i>Висновки</i>	88
<i>Список використаних джерел</i>	93
<i>Додатки</i>	101

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Ринкові умови діяльності підприємств потребують прийняття оптимальних управлінських рішень щодо визначення обсягів виробництва, обрання цільових ринків реалізації продукції, забезпечення прибуткової діяльності та стабільного фінансового стану підприємства, що передбачає оптимальне поєднання та ефективне використання всіх ресурсів підприємства. У сучасних умовах механізм управління ресурсним потенціалом підприємств не повністю відповідає завданням підвищення ефективності їхньої роботи, отримання високих остаточних результатів, подальшого розвитку. Особливої актуальності ця проблема набуває через обмеженість самих ресурсів, що зумовлює необхідність постійного пошуку шляхів повнішого їхнього використання.

Ресурсний потенціал підприємства – це сукупність взаємопов'язаних ресурсів, які використовуються для виробництва продукції. Величина цього потенціалу визначається обсягом окремих видів ресурсів (земельних, матеріальних і трудових), які перебувають у розпорядженні підприємства.

Проблеми формування та використання ресурсного потенціалу досліджували вітчизняні та зарубіжні вчені Л. Абалкін, В. Авдєєнко, Р. Акбердін, В. Андрійчук, Р. Білоусов, Г. Бабков, П. Борщевський, І. Бузько, Ю. Василенко, С. Волощук, Е. Горбунов, В. Гончаров, А. Задоя, А. Ігнатовський, Р. Колосова, О. Коренков, В. Котлов, Н. Краснокутська, Г. Мельничук, М. Кучеров, О. Олексюк, І. Ступницький, І. Фаріон, О. Федонін, Е. Фігурнов, С. Хейнман, Д. Черніков, В. Шиян, С. Шкарабан та інші. Проте більшість теоретичних концепцій розвитку ресурсного потенціалу, його структури та властивостей, що лежать в основі його використання, є недостатньо обґрунтованими або суперечливими. В економічній літературі недостатньо уваги приділено ефективності використання ресурсного потенціалу. Це, своєю чергою, негативно вплинуло на формування методології та методики його використання на промислових підприємствах. Тому постає об'єктивна необхідність у пошуку нових підходів до забезпечення ефективного використання

ресурсного потенціалу підприємств, що потребує виявлення низки питань щодо економічної сутності, властивостей, структури ресурсного потенціалу, а також стратегії його використання.

Зазначене обумовило вибір теми, постановку мети та завдань магістерської кваліфікаційної роботи. Обрана тема повністю відповідає проблемам напряму підготовки за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Метою магістерської кваліфікаційної роботи є узагальнення та подальший розвиток теоретико-методичних засад управління ресурсним потенціалом підприємства, а також визначення резервів покращення відповідного процесу.

Поставлена мета обумовила вирішення наступних **завдань**:

- розглянути поняття ресурсного потенціалу підприємства;
- дослідити організацію системи управління ресурсним потенціалом підприємства;
- обґрунтувати методичні засади оцінки ефективності управління ресурсним потенціалом підприємства;
- проаналізувати нормативно-правове та інформаційне забезпечення відносин в сфері управління ресурсним потенціалом підприємства;
- провести організаційно-управлінський аналіз діяльності підприємства;
- здійснити діагностику фінансово-економічного стану ІП «Євроголд Індекстріз ЛТД»;
- оцінити ефективність системи управління ресурсним потенціалом підприємства;
- проаналізувати організаційно-методичні засади удосконалення системи управління ресурсним потенціалом підприємства;
- обґрунтувати резерви в сфері управління ресурсним потенціалом підприємства;
- здійснити розрахунок економічної ефективності запропонованих заходів.

Об'єктом дослідження у магістерській кваліфікаційній роботі виступає процес управління ресурсним потенціалом підприємства, **предметом** – теоретичні,

методичні та прикладні засади управління ресурсним потенціалом ІП «Євроголд Індестріз ЛТД».

Методи дослідження. Теоретико-методичною основою магістерської кваліфікаційної роботи виступив системно-структурний підхід, що розглядає систему управління ресурсним потенціалом як цілісну структуровану систему, що є одночасно частиною управління підприємством в цілому. Вирішення поставлених у роботі завдань забезпечувалося використанням основних методів дослідження, а саме методів наукової абстракції, аналізу, синтезу, індукції, дедукції, логічного аналізу, системного підходу тощо. Для розв'язання визначених завдань також застосовувались наступні методи: монографічний – при вивченні літературних джерел та нормативно-правових актів; теоретичне узагальнення, порівняння та аналогії – для розкриття сутності поняття «ресурсного потенціалу»; балансовий та аналізу – для дослідження тенденцій функціонування підприємства; синтезу – для формулювання висновків про рівень ефективності управління ресурсним потенціалом підприємства.

Інформаційною базою дослідження виступили наукові фахові, навчальні та методичні публікації провідних вітчизняних та зарубіжних вчених, чинне законодавство України, статистичні дані, дані фінансової та управлінської звітності досліджуваного підприємства.

Наукова новизна роботи полягає в подальшому розвитку теоретико-методичних та прикладних засад удосконалення системи управління ресурсним потенціалом підприємства. Зокрема, це знайшло своє відображення у наступному:

- дістали подальшого розвитку практичні засади удосконалення системи управління ресурсним потенціалом підприємства на основі забезпечення комплексності даного процесу, який обов'язково має включати стратегічний вектор та систему контролю, що в кінцевому підсумку підвищить ефективність функціонування всієї системи ресурсного потенціалу підприємства;

- доведено, що досягнення ефективності функціонування всієї системи ресурсного потенціалу підприємства можливе за рахунок управління, розвитку та оптимізації його окремих складових елементів.

Практичне значення одержаних результатів полягає у обґрунтуванні організаційних заходів підвищення ефективності управління ресурсним потенціалом підприємства. Визначено економічний ефект від реалізації запропонованих заходів.

За результатами дослідження опубліковано:

1. Држевецька Ю.М. Система управління ресурсним потенціалом підприємства. Тези Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні виклики сталого розвитку». Житомир. 2024.

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження було апробовано під час участі в наступних наукових конференціях: Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні виклики сталого розвитку» (07–08 листопада 2024 р.).

Структура та обсяг магістерської кваліфікаційної роботи. Магістерська кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних літературних джерел, додатків. Основний зміст роботи викладено на 101 сторінці друкованого тексту. Робота містить 21 таблицю та 5 рисунків. Список використаних джерел налічує 85 найменувань. Робота містить 3 додатки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Поняття ресурсного потенціалу підприємства

Забезпечення стійкості та підвищення ефективності ринкової діяльності підприємства вимагає правильного вибору стратегії формування та використання його ресурсного потенціалу у сферах виробництва й реалізації готової продукції.

Ефективність діяльності підприємства значною мірою визначається тим, наскільки результативно воно може використовувати наявні ресурси та здатне мобілізувати їх у майбутньому для забезпечення безперебійної роботи, тому проблема вивчення ресурсного потенціалу та побудови ефективної системи управління ним сьогодні є досить важливою.

Результативність діяльності будь-якого підприємства значною мірою залежить від того, наскільки ефективно використовуються наявні в його розпорядженні ресурси, сукупність яких утворює ресурсний потенціал. Неефективне управління та використання ресурсів призводить до зниження конкурентоспроможності підприємства загалом. Саме тому сьогодні гостро постає питання дослідження особливостей управління ресурсним потенціалом підприємства та пошуку всіх можливих шляхів підвищення ефективності цього управління задля забезпечення сталого розвитку.

Для визначення ресурсного потенціалу підприємства зупинимось на трактуваннях цього терміна в дослідженнях учених-економістів, для чого розглянемо табл. 1.1.

Виходячи з трактувань ресурсного потенціалу, що наведені в табл. 1.1, можемо згрупувати їх у такі два підходи, як ресурсний і результативний. Так, ресурсного підходу дотримуються Н. Богацька, О. Ковальчук, Б. Сіваєв, А.М. Турило, К.В. Богачевська, Л.Я. Шевченко, адже вони розглядають ресурсний потенціал як сукупність ресурсів господарської ланки, оцінювання ресурсного потенціалу зводять до визначення вартості доступних ресурсів, а рівень використання

ресурсного потенціалу визначають відношенням отриманого результату до обсягу застосованих ресурсів.

Таблиця 1.1

Трактування поняття «ресурсний потенціал підприємства»

Автор	Трактування поняття «ресурсний потенціал»
Л.М. Баценко	Визначає ресурсний потенціал як «...сукупність фінансових, виробничих та інноваційних активів, які можна мобілізувати для забезпечення безперебійної роботи підприємства та його подальшого ефективного функціонування» [5].
С.Б. Алексєєв, Є.І. Жеборківський	Характеризують ресурсний потенціал як «...поєднання матеріальних, нематеріальних, трудових і фінансових компонентів, що дають змогу досягати стратегічних цілей та виконувати місію підприємства завдяки ефективному їх використанню для досягнення поточних стратегічних цілей та виконання місії підприємства» [2].
Н. Богацька, О. Ковальчук	Описують ресурсний потенціал підприємства як «...накопичений потенціал суб'єкта господарювання, що визначає його здатність діяти з урахуванням змін у внутрішньому та зовнішньому середовищах» [6].
М.В. Гончар	Розглядає ресурсний потенціал як «...сукупність факторів виробництва, включаючи використані й резервні можливості, необхідні для економічного зростання та задоволення потреб суспільства» [19].
Б. Сіваєв	Акцентує увагу на тому, що «...ресурсний потенціал представляє собою інтегральну продуктивність природних, промислових і трудових ресурсів, що виражається через результати виробництва на одиницю площі» [74].
А.М. Турило, К.В. Богачевська	Розглядають ресурсний потенціал як «...основу матеріального відтворення, що гармонійно поєднується з виробничими силами й відносинами, забезпечуючи баланс якісних і кількісних показників» [76].
В.І. Приступа	Інтерпретує ресурсний потенціал як «...систему, яка включає знання, досвід, конкурентні переваги, унікальні навички, а також стратегічні активи, необхідні для успішної діяльності на ринку» [63].
Л.Я. Шевченко	Визначає ресурсний потенціал як «...систему, яка включає знання, досвід, конкурентні переваги, унікальні навички, а також стратегічні активи, необхідні для успішної діяльності на ринку» [82].

Джерело: розроблено авторами на основі джерел [2; 5; 6; 19; 63; 74; 76; 82]

Л.Ф. Баценко, С.Б. Алексєєв, Є.І. Жеборківський, М.В. Гончар, В.І. Приступа розглядають ресурсний потенціал як здатність підприємства освоювати, переробляти та мобілізувати ресурси для задоволення суспільних потреб. Оцінювання величини ресурсного потенціалу вони зводять до оцінювання максимального обігу продукції, який підприємство здатне виробити за певної кількості та структури ресурсів [4]. У більшості наукових праць поняття "ресурсний потенціал" включає всі види ресурсів, які застосовуються в суспільному

виробництві на різних етапах розвитку продуктивних сил. Це є ключовою характеристикою цієї категорії.

У контексті визначення «ресурсний потенціал» необхідно позначити позицію, що стосується терміна ресурси. В економічній теорії до ресурсів відносяться сукупність окремих елементів, які прямо чи опосередковано беруть участь у процесі виробництва чи наданні послуг. З даної позиції найважливішою особливістю категорії «ресурси» є безпосередній зв'язок з процесом виробництва, тобто ресурси в процесі використання приймають форму основних виробничих факторів.

По суті, економічні ресурси представляють технологічні, матеріально-технічні, природні, соціальні та інші фактори, які можуть бути залучені у виробничий процес, який опосередковано задовольняє суспільний попит. Основна особливість всіх видів економічних ресурсів є їх кількісна і якісна обмеженість [9].

Матеріальні ресурси визначають техніко-технологічну базу потенціалу, яка згодом буде впливати на масштаби і темпи підприємницької діяльності. Дані ресурси формуються в галузях, що виготовляють засоби виробництва, які шляхом використання інноваційних технологій закладають в них потенційні можливості, які повинні бути згодом реалізовані в господарській практиці і приносити прибуток підприємству.

Фінансові ресурси є складовою частиною ресурсного потенціалу як органічна єдність наявних ресурсів і можливостей їх альтернативного вкладення. Дані ресурси характеризуються сукупністю джерел і запасів фінансових можливостей, які є в наявності й можуть бути використані для реалізації стратегічних цілей бізнесу.

Інформаційні ресурси – це важливий засіб, джерело соціального розвитку і прогресу, який актуалізується в людській діяльності та ефективно використовується як інструмент соціальних перетворень. Це головний ресурс людської діяльності. Інформаційним ресурсом є лише та інформація, що актуалізована в суспільстві – використана та ефективно реалізована в економіці, освітніх технологіях тощо. Це та інформація, яка входить у систему людської

діяльності й має практичне значення для людини як в її соціальному, так і особистому житті.

Трудові ресурси – основна складова трудової діяльності, яка має багато індивідуальних особливостей; їм властива висока мобільність, значні регіональні відмінності в демографічній структурі, у рівні зайнятості та кваліфікації. Дані ресурси характеризують сукупну здатність економічно активного населення забезпечити виробництво максимально можливого обсягу споживчих властивостей в конкретних соціально-економічних умовах.

Основною складовою ресурсного потенціалу є інтелектуальний ресурс, який не просто виконує забезпечуючу функцію, а виступає механізмом стратегічного розвитку підприємницької структури. В даному аспекті інтелектуальний ресурс виступає як сукупність виробничих навичок, знань, здібностей, якими володіє людина, які йому належать, і невіддільні від нього та практично використовуються їм у повсякденному житті. Інтелектуальні ресурси, як нематеріальні надбання підприємства, є багатогранним поняттям: по-перше, це частина ресурсів підприємства, яка немає матеріальної форми; по-друге, це ресурси довготривалого використання; по-третє, це інтегрований інтелектуальний продукт як результат взаємодії знань, умінь, накопиченого досвіду персоналу, результатів науковотехнічної діяльності та організаційно-методичних рішень за різними напрямками функціонування підприємства; по-четверте, це джерело створення конкурентних переваг і як похідних – збільшення доходу та прирощення доданої вартості. Інтелектуальні ресурси підприємства включають інтелектуальний капітал, інтелектуальну працю та інтелектуальні продукти, які у свою чергу також можуть бути використані як засоби виробництва, оскільки вони є результатом інтелектуальної праці [20].

У ринкових умовах розвитку економіки України інновації охоплюють усю економіку, включаючи продуктивні сили (засоби виробництва, інтелектуальні ресурси) і виробничі відносини (форми і методи управління, поділу, спеціалізації, кооперації праці). Діяльність народного господарства пов'язана з науково-технічним процесом і значно залежить від інвестування в нововведення, у

створення методів, механізмів і стилів управління інноваційними ресурсами [6]. Отже, управління інноваційним ресурсом, як складовою ресурсного потенціалу – це один зі стратегічних напрямів економічного розвитку підприємства.

Таким чином, ресурсний потенціал підприємства – це сукупність ресурсів, наявних у розпорядженні підприємства і здатності його співробітників і менеджерів до використання ресурсів з метою створення товарів, послуг і отримання максимального прибутку.

Ресурсний потенціал має досить широке трактування в сучасній науковій літературі. Найбільш точні визначення відображають два підходи до ресурсного потенціалу. Відповідно до першого підходу ресурсний потенціал являє собою сукупність наявних у розпорядженні організації ресурсів. У відповідності з другим підходом ресурсний потенціал це не тільки кількість ресурсів, але і укладена в них можливість розвитку системи в заданому напрямку, тобто виробництво товарів, робіт, послуг визначеної кількості та якості. Ресурсний цикл як основа системного уявлення про ресурсний потенціал являє собою комплекс безперервно вступаючих в процес виробництва матеріальних, людських, фінансових, організаційнотехнологічних та інших ресурсів під впливом факторів зовнішнього і внутрішнього середовища [25].

Ресурсний потенціал підприємства характеризується наступними критеріями:

- реальними можливостями підприємства в той чи іншій сфері діяльності (включаючи і нереалізовані можливості);
- обсягом ресурсів як залучених, так і тільки підготовлених до використання у виробництві; - здатністю кадрів (менеджерів) використовувати ресурси, вміння управляти ресурсами підприємства;
- формою підприємництва та відповідною організаційною структурою підприємництва;
- методами та стилем управління підприємства в цілому;
- соціально-психологічним кліматом в організації [74].

З вищенаведеного аналізу можемо констатувати, що до складу ресурсного потенціалу відносяться [35]:

1. Матеріальні ресурси – це ресурси в натурально-речовинній формі, які використовуються у виробничій (господарчій) діяльності підприємства.

2. Нематеріальні ресурси – об'єкти промислової та інтелектуальної власності, здатні приносити користь тривалий час: ноу-хау, база знань, база даних, патент, винахід та ін., в тому числі інтелектуальні ресурси – сукупність сформованих та накопичених інтелектуальних і комунікативних здібностей (можливостей) працівників, які використовуються у виробничо-господарській діяльності підприємства і включають результати творчої та інтелектуальної праці співробітників, а також організаційні знання, характерні для визначеного підприємства. Інтелектуальні ресурси підприємства зростають не шляхом додавання інтелектуальних ресурсів окремих працівників, а на основі їх взаємодії та виникнення синергетичних ефектів.

3. Трудові ресурси підприємства – кількість робітників, зайнятих на підприємстві, та тих, хто входить до його складу за основною та допоміжною діяльністю.

4. Фінансові ресурси – сукупність грошових прибутків та надходжень, які знаходяться в розпорядженні підприємства для виконання фінансових обов'язків, здійснення витрат на відтворення підприємства та для стимулювання робітників.

5. Інноваційні ресурси – включають перелік фізичних і фінансових активів, інтелектуальних ресурсів підприємства та інноваційні продукти, які можуть виступати як засоби виробництва і сприяють інноваційній діяльності.

6. Маркетингові ресурси – до яких можна віднести [8]:

- маркетингові стратегії розвитку підприємства та програми їх втілення, що відповідають цілям та завданням підприємства;
- володіння певною частиною (сегментом) ринку;
- сформована база існуючих та потенційних покупців;
- наявність існуючих та потенційних ділових відносин (система збуту, франшиза);
- сформований імідж підприємства, бренд товарів, торгова/товарна марка тощо;

- наявність та робота зі спеціальними маркетинговими комп'ютерними програмами тощо.

Структура ресурсного потенціалу підприємства представлена на рис. 1.1.

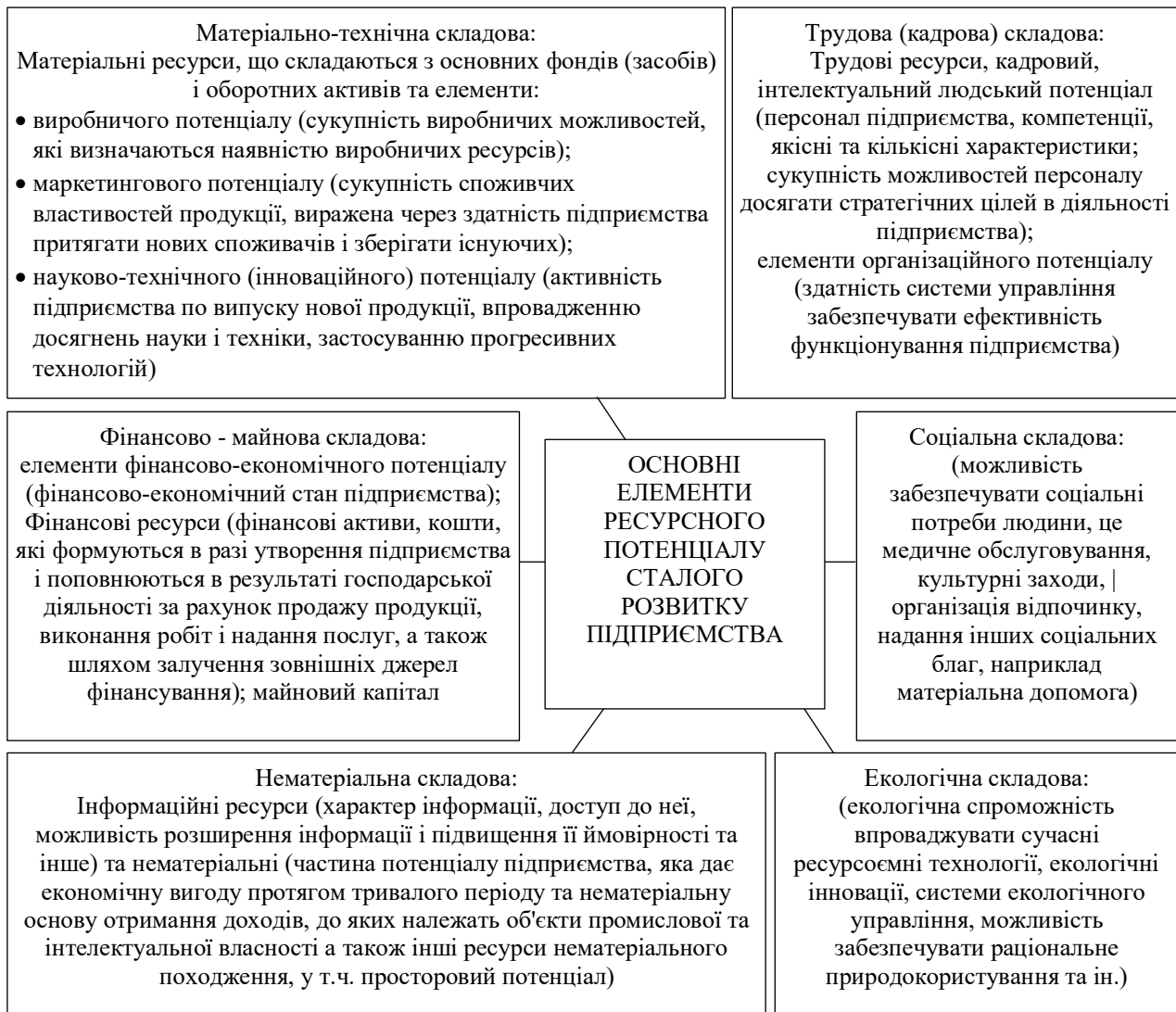

Рис. 1.1. Структура ресурсного потенціалу підприємства

Джерело: розроблено авторами на основі джерел [11; 12; 13]

Враховуючи видову різноманітність, ресурсний потенціал, перш за все, є не простою сумою, а системою ресурсів, що використовуються комплексно, тобто передбачає обов'язкову взаємодоповнюваність окремих ресурсів в процесі суспільного виробництва. Збільшення в системі одного якого-небудь ресурсу припускає одночасне збільшення кількості іншого ресурсу.

Відміною особливістю категорії ресурсного потенціалу є також і те, що вона передбачає можливість взаємозамінності ресурсів, що використовуються в суспільному виробництві. Багатофункціональність більшості видів ресурсів створює умови варіації застосування різних їх видів і елементів для досягнення одного і того ж кінцевого результату [23].

Систематизація теоретичних підходів дозволяє під ресурсним потенціалом підприємства розуміти сукупність ресурсів всіх видів, які є у підприємства, а також і тих, які можна залучити в майбутньому, і способів їх з'єднання, з урахуванням їх цільових й якісних характеристик, що забезпечують реалізацію виробничої діяльності, та ефективного використання яких дозволяє в довгостроковій перспективі досягти стійких конкурентних переваг.

1.2. Організація системи управління ресурсним потенціалом підприємства

В сучасних умовах особливої актуальності набувають питання ефективності управління ресурсним потенціалом підприємства, а отже, і ресурсна концепція забезпечення функціонування організаційно-економічного механізму управління ресурсним потенціалом підприємства, яка розглядає ресурси підприємства, як фактори отримання його конкурентних переваг [3]. Саме в ресурсному потенціалі закладена можливість розвитку підприємства у заданому напрямку. Майбутня економічна вигода, закладена в ресурсах – це потенціал, який прямо чи опосередковано увійде у майбутні результати діяльності підприємства. Ступінь реалізації можливостей ресурсного потенціалу визначається результатами діяльності підприємства. Ресурси обмежені і в кількісному, і в якісному відношенні. Ті ж самі ресурси можуть бути використані різним чином [44].

Процес управління розглядається як свідомий, спрямований, координуючий і організуючий процес, за допомогою якого забезпечується виконання поставлених перед підприємством завдань. Такий процес управління вимагає проведення корегуючих заходів, які передусім спрямовані на усунення змін і відхилень, приведення їх у відповідність із встановленими цілями і завданнями. Таким чином,

організація управління є важливим засобом, за допомогою якого вхідні ресурси перетворюються на вихідний товар. Діяльність підприємства, його реакція на зміну зовнішніх і внутрішніх обставин ґрунтуються на обробці, аналізі і синтезі інформації про зміни зовнішніх і внутрішніх умов [63].

Систему управління ресурсним потенціалом підприємства необхідно розглядати за трьома аспектами: об'єкти управління, мета і задачі управління, організаційно-економічний механізм управління, який має враховувати питання його формування та використання.

В якості об'єктів управління ресурсним потенціалом можуть виступати джерела його формування, вартісна характеристика, структура, комбінація ресурсів, технології ресурсозбереження та ефективність використання ресурсів.

Головним чинником в процесі управління є постановка мети та визначення задач, на основі яких відбувається планування ресурсного підприємства. Основною метою управління ресурсним потенціалом є зміцнення конкурентних позицій підприємства, і, як наслідок, приріст прибутку для забезпечення подальшого зростання. Економічно обґрунтоване управління ресурсним потенціалом, який знаходиться в розпорядженні підприємства, виступає передумовою росту його конкурентоспроможності.

Організаційно-економічну схему управління ресурсним потенціалом в рамках загального управління підприємством представлено на рис. 1.2.

Враховуючи, що основна задача системи управління – це забезпечення ефективності через досягнення поставлених цілей з мінімальними витратами ресурсів. До основних задач управління ресурсним потенціалом підприємства слід віднести його раціональне використання, розвиток та підвищення ефективності використання, відтворення ресурсного потенціалу.

В основу концептуального підходу побудови системи управління ресурсним потенціалом підприємства, яка покликана вирішувати поставлені задачі, повинна бути покладена сукупність принципів, які використовуються для розгляду проблем формування, використання і відтворення різних груп ресурсів. До таких принципів, насамперед, відносяться: достатність ресурсів, оптимізація їхньої структури,

наявність перспективи використання, множинність варіантів використання, поєднання системного і виборчого підходів при управлінні використанням ресурсів розвитку [64; 73].

Рис. 1.2. Структуризація економічного змісту процесу управління ресурсним потенціалом в рамках загального управління підприємством

Джерело: складено автором на основі [44; 63; 64]

У роботах вітчизняних вчених виділяються такі найбільш загальні функції управління, які можна використати, і стосовно системи управління ресурсним потенціалом підприємства, це є: планування, організація, управління і контроль :

1. Планування являє собою спосіб управління підприємством через встановлення цілей і розробки стратегії, необхідної для досягнення зазначених цілей, а також збір і аналіз інформації для цього. Ця функція повинна посісти центральне місце, тому що регламентує поведінку об'єкта управління в процесі реалізації поставлених перед ним цілей, вимагає врахування всіх наявних ресурсів підприємства, вартості їх придбання, постачань, розподілу і раціонального використання.

2. Організація включає визначення особливих дій і ресурсів, які будуть необхідні для реалізації розробленого плану, а також прийняття рішень про розподіл повноважень, обов'язків і відповідальності. Це сукупність прийомів і методів раціонального сполучення елементів і ланок керуючої системи в її взаємозв'язку з керованим об'єктом і іншими керуючими системами в часі і просторі.

3. Функція управління здійснюється з метою забезпечення погодженої роботи у процесі виконання планових завдань виробничих і функціональних підрозділів підприємства.

4. Функція контролю повинна реалізовуватися на основі інформації про хід виконання планових завдань (даних оперативного, статистичного, бухгалтерського обліку), виявлення відхилень від установлених показників роботи й аналізу причин відхилень [82].

Необхідно зазначити, що суб'єкт системи управління завжди відіграє активну роль по відношенню до об'єкту. За допомогою сукупності виконуваних ним функцій суб'єкт заставляє процеси, що відбуваються в об'єкті розвиватися у відповідності із заданою програмою. Водночас суб'єкт є похідним від об'єкту управління, адже його зміст і функції визначаються останнім [60].

З погляду системного підходу управління ресурсним потенціалом підприємства представляє собою систему дії суб'єкта управління, керівництва підприємства, на об'єкт управління з метою переходу цього об'єкту в бажаний стан за допомогою розвитку параметрів процесу об'єкту. При цьому об'єкт дослідження розглядається як цілісна множина елементів у сукупності відносин і взаємозв'язків.

На рис. 1.3 наведено схему комплексної системи управління ресурсним потенціалом підприємства, найважливішими елементами якої є: мета, задачі, принципи, функції, організаційно-економічний механізм.

Система управління ресурсним потенціалом підприємства повинна бути гнучкою, адаптуючись до швидкозмінюваних умов ринку, забезпечуючи безперебійне функціонування, результативність та розвиток підприємства.

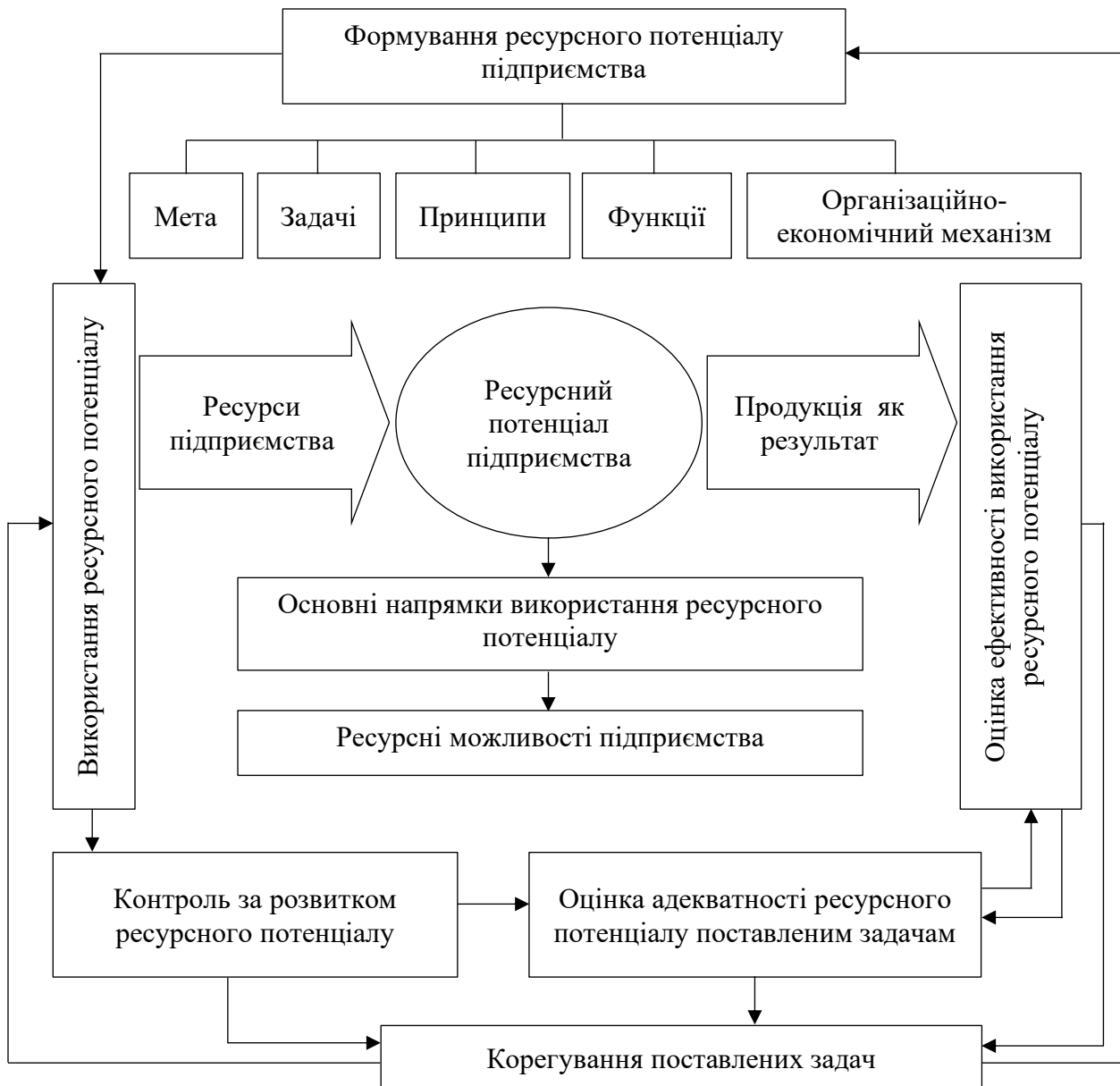

Рис. 1.3. Комплексна система управління ресурсним потенціалом підприємства

Джерело: складено автором на основі [44; 73; 82]

При формуванні ресурсного потенціалу важливо звернути увагу і на виявлення можливих резервів його нарощування, які можна буде використати за необхідності.

Ефективне використання ресурсів – найважливіший фактор забезпечення платоспроможності, кредитоспроможності й фінансової стабільності господарських організацій, підтримки їх конкурентоспроможності, формування достатніх ресурсів для розвитку й одержання достатнього прибутку, залучення інвесторів. Ефективне використання ресурсів господарюючими суб'єктами – також найважливіша умова збільшення пропозиції страхових послуг цим суб'єктам,

розширення попиту на продукцію й послуги постачальників, підтримки зацікавленості комерційних партнерів організації в продовженні співробітництва з нею, збереження й збільшення привабливості виробленої продукції або надаваних послуг для покупців.

Раціональне та ефективне використання ресурсного потенціалу безпосередньо передбачає оптимізацію відповідних ресурсів, що вимагає відповідної структуризації та кількісного оцінювання як окремих елементів, так і потенціалу в цілому. Відсутність знань про величину ресурсного потенціалу та його окремих частин, а також його невикористані резерви можуть призвести до необґрунтованого нарощування ресурсів. Як наслідок, на підприємстві може збільшуватися кількість ресурсів, вимагаючи додаткових витрат на їх зберігання, а також призводить до втрат можливостей щодо використання предметів та засобів праці більш ефективно. В умовах економічної кризи це особливо неприпустимо, адже перед багатьма підприємствами, здебільшого, постає питання виживання, а не зростання.

Набір ресурсів підприємства є унікальним для кожного підприємства, оскільки він формується на основі індивідуальних умов функціонування, особливостей адаптації внутрішнього середовища до вимог зовнішнього оточення [7].

Використання сучасних досягнень в галузі комп'ютерних технологій у сфері управління ресурсним потенціалом забезпечує підвищення якості економічної інформації, її точності, об'єктивності, оперативності і, як наслідок, можливості ухвалення вчасних управлінських рішень на основі моделювання, аналізу і прогнозування.

Таким чином, одна з головних переваг використання сучасних комп'ютерних технологій – можливість оперативно й оптимально управляти ресурсами підприємства.

В процесі своєї діяльності багато підприємств стикається з такими тенденціями [21]:

- різке збільшення номенклатури й модифікації продукції, яка виробляється;
- збільшення кількості споживачів продукції та постачальників сировини, матеріалів і комплектуючих;

- необхідність різкого підвищення якості продукції, зниження її собівартості для збереження конкурентоздатності, зокрема на зарубіжних ринках;
- необхідність оптимального управління матеріальними, інформаційними та фінансовими потоками в синергетичному взаємозв'язку.

Зазначені тенденції призводять до кризи управління та вже не дають змогу ефективно управляти частково автоматизованими методами. Ефективне управління підприємством загалом та ресурсними потоками зокрема вимагають застосування сучасних концепцій управління, швидкого реагування на зміну ситуації, що неможливе без точної, вичерпної інформації про стан виробничих, фінансових й інших ресурсів підприємства. Однією з основних можливостей підвищення ефективності технологічного процесу залишається його автоматизація.

Питання контролю за виробництвом продукції й управління набувають першорядного значення. В основі базової ідеології сучасної системи управління підприємством на Заході лежить система планування ресурсів підприємства – ERP-система (Enterprise Resource Planning System – система планування ресурсів підприємства). Це інтегрована система на базі ІТ для управління внутрішніми і зовнішніми ресурсами підприємства (значущі фізичні активи, фінансові, матеріальнотехнічні та людські ресурси). Мета системи полягає у сприянні потокам інформації між усіма господарськими підрозділами (бізнесфункціями) всередині підприємства, а також інформаційній підтримці зв'язків з іншими підприємствами. Побудована, як правило, на централізованій базі даних ERP-система формує стандартизований єдиний інформаційний простір підприємства.

Концепція ERP (Enterprise Resource Planning) дає змогу відслідковувати не тільки виробничі, але й всі інші ресурси підприємства (фінансові, збутові тощо), а також складається з багатьох пов'язаних між собою функцій: планування продажів та операцій, планування виробництва, формування головного календарного плану виробництва, планування потреби в матеріалах, системи підтримки й виконання плану для виробничих потужностей та матеріалів. Вихідні дані від цих систем інтегруються з фінансовими звітами та документами, такими як бізнес-план, звіт

про виконання закупівель, план відвантаження, прогноз запасів у вартісному виразі.

Досягнення вказаних цілей можливе за рахунок виконання системою таких завдань [73]:

- забезпечення комплексного автоматизованого обліку в усіх сферах діяльності підприємства в межах єдиної інформаційної бази;
- прогнозування та моделювання діяльності;
- створення єдиного інформаційного простору;
- підвищення оперативності збору, передачі й обробки інформації;
- поліпшення продуктивності праці персоналу за рахунок звільнення його від ручних робіт;
- отримання доступу керівництва підприємства до всіх інформаційних ресурсів системи;
- поліпшення якості фінансових розрахунків.

Широкого вжитку набувають так звані CRM-системи (Customer Relationship Management System). Це система управління взаємодією з клієнтами – корпоративна інформаційна система, призначена для автоматизації CRM-стратегії компанії, зокрема для підвищення рівня продажів, оптимізації маркетингу і поліпшення обслуговування клієнтів шляхом збереження інформації про клієнтів (контрагентів) та історії взаємин з ними, встановлення і поліпшення бізнес-процедур і подальшого аналізу результатів. Рішення класу CRM-систем об'єднують маркетинг, продажі й обслуговування в одне ціле. Таким чином, співробітники компанії звільняються від зайвих витрат часу на взаємодію між відділами, пошук інформації, спадкоємність, складання звітності, а також можуть спрямувати всі зусилля на задоволення клієнта [78; 79].

Підсумовуючи вищесказане, вважаємо, що сьогодні суб'єктам господарювання дуже важливо сформувати належну систему та якість управління підприємствами через взаємодію різних факторів, таких як технічна оснащеність, використання технологій, рівень кваліфікації трудових ресурсів, загальний фінансовий стан, рівень матеріального забезпечення, що визначають умови

формування ресурсного потенціалу та його розвиток і забезпечують досягнення поставлених цілей підприємства.

Отже, управління ресурсним потенціалом підприємства має спиратися на накопичений досвід. Практична реалізація науково-обґрунтованих напрямів управління ресурсним потенціалом підприємства потребує не лише активної виробничої діяльності, але й мобілізації додаткових джерел фінансових коштів. Покращення економічної ситуації на підприємстві і забезпечення максимального використання його можливостей досягається за умови раціонального використання ресурсів на основі їх пропорційності та збалансованості.

1.3. Методичні засади оцінки ефективності управління ресурсним потенціалом підприємства

Забезпечення стійкості розвитку та реалізації конкурентних переваг підприємств в умовах постійних трансформаційних процесів в економічних відносинах вітчизняних суб'єктів господарювання тісно пов'язане з процесами раціонального формування, ефективного використання та управління їхнім ресурсним потенціалом. За таких умов значно зростає потреба в проведенні комплексного аналізу рівня ресурсовикористання та впливу цього процесу на кінцеві результати діяльності підприємства. Проте традиційний аналіз і оцінка рівня використання кожного з великої кількості застосовуваних на підприємствах ресурсів не може задовольнити потреби управління ефективністю діяльності підприємства, що зумовлено неузгодженістю підходів до методики аналізу окремих ресурсів суб'єктів господарювання та відсутністю комплексної методики аналізу ресурсного потенціалу в цілому.

Вивчення фахової літератури дало змогу встановити, що науковці здебільшого займаються питаннями методики аналізу окремих видів ресурсів: трудових, матеріальних оборотних і необоротних, фінансових, нематеріальних та інших. При цьому досить мало уваги приділяється методиці комплексної оцінки ресурсного потенціалу підприємств, табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Основні підходи науковців до етапів аналізу ресурсів підприємства

Науковці	Основні етапи аналізу	Показники	Примітки
1	2	3	4
Трудові ресурси			
Іваннікова Н. [32], Савицька Г.В. [72], Тарасенко Н.В. [75]	Аналіз чисельності та складу трудових ресурсів	Структура трудових ресурсів	Дем'яненко Т.І. зазначає, що персонал є найважливішим стратегічним ресурсом організацій. Від забезпеченості підприємства трудовими ресурсами й ефективності їхнього використання залежать обсяг і своєчасність виконання всіх робіт, обсяг виробництва продукції, її собівартість [25].
	Оцінка забезпеченості підприємства ТР і руху робочої сили	Середній тарифний коефіцієнт робітників, середній тарифний коефіцієнт робіт, середній розряд робіт, середній розряд робітників, коефіцієнт обороту з прийому, коефіцієнт обороту з вибуття (звільнення), коефіцієнт плинності, коефіцієнт постійності кадрів	Баценко Л.М. стверджує, що однією з важливих передумов конкурентоспроможності підприємства є наявність трудових ресурсів [5].
	Вивчення продуктивності праці й трудомісткості продукції	Продуктивність праці, середньорічний (місячний, денний, годинний) виробіток, трудомісткість	
	Аналіз використання робочого часу	Середня тривалість робочого дня (зміни), середня кількість днів, відпрацьованих робітником, непродуктивні витрати робочого часу, фонд робочого часу, загальні втрати робочого часу, цілоденні втрати робочого часу, внутрішньозмінні втрати робочого часу	
	Оцінка витрат на оплату праці	Фонд оплати праці (ФОП), абсолютна і відносна економія (перевитрати) ФОП, постійна і змінна частина ФОП, середня заробітна плата, співвідношення між темпами зростання середньої заробітної плати та продуктивністю праці	

Продовження табл. 1.2

1	2	3	4
Матеріальні оборотні ресурси			
Бутко А.Д. [10], Гадзевич О.І. [17], Міценко Н.Г., Кучменко О.І. [50]	Аналіз забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами (МР)	Асортимент запасів, коефіцієнт забезпеченості, середньодобове споживання матеріальних ресурсів, ритмічність поставок, коефіцієнт нерівномірності поставок матеріалів	У спеціальній літературі з аналізу під матеріальними ресурсами в основному розуміють предмети праці, які в процесі виробництва перетворюються на
	Обґрунтування оптимальної потреби в МР	Потреба у матеріальних ресурсах, норма витрат матеріалів на виробництво одиниці продукції	продукцію і підлягають постійному поповненню (наприклад, сировину, матеріали, паливо, енергію, комплектуючі, напівфабрикати тощо, які у процесі споживання трансформуються в матеріальні витрати).
	Оцінка ефективності використання МР та її впливу на величину матеріальних витрат і результати діяльності	Матеріаломісткість продукції, матеріаловіддача, питома вага матеріальних витрат у собівартості продукції, коефіцієнт використання матеріалів, сировиномісткість, паливомісткість, енергомісткість, напівфабрикатомісткість, питома матеріаломісткість, коефіцієнт використання матеріалів на виріб	Міценко Н.Г., Кучменко О.І. зазначають, що цільова спрямованість економічного аналізу використання ресурсів полягає у визначенні забезпеченості підприємства всіма видами матеріальних ресурсів, пошуку нових резервів більш раціонального їх використання і зниження матеріаломісткості продукції, що в свою чергу приведе до підвищення ефективності діяльності суб'єкта господарювання.
Матеріальні необоротні ресурси			
Міценко Н.Г., Кучменко О.І. [50], Савицька Г.В. [72], Тарасенко Н.В. [75]	Аналіз динаміки, складу та структури основних засобів (ОЗ)	Структура ОЗ, активна і пасивна частина ОЗ, показники динаміки ОЗ, фондоозброєність, енергоозброєність та технічна озброєність праці	Цільова спрямованість економічного аналізу ефективності використання основних засобів полягає у визначенні забезпеченості основними засобами за умови найбільш інтенсивного їх використання та пошуку резервів підвищення фондовіддачі
	Аналіз технічного стану основних засобів за видами, термінами корисного використання	Коефіцієнт зносу, коефіцієнт придатності, коефіцієнт оновлення, коефіцієнт вибуття, частка зданих в операційну оренду ОЗ, відсоток взятих в операційну оренду ОЗ, коефіцієнт приросту, середній термін експлуатації	

Закінчення табл. 1.2

1	2	3	4
	Аналіз ефективності використання ОЗ	Фондовіддача Фондомісткість, коефіцієнт використання наявного обладнання, коефіцієнт використання встановленого обладнання, коефіцієнт змінності, коефіцієнт інтенсивності завантаження	
Нематеріальні ресурси			
Баценко Л.М. [5]. Савицька Г.В. [72]	Аналіз обсягу, складу і структури нематеріальних ресурсів	Структура нематеріальних активів, питома вага нематеріальних активів у валюті балансу	Питома вага нематеріальних активів у загальній величині активів вітчизняних суб'єктів господарювання порівняно із зарубіжними надзвичайно низька
	Наявність нематеріальних активів у складі майна характеризує вибрану підприємством стратегію як інноваційну	Оцінка ліквідності нематеріальних ресурсів і ступеня ризику вкладень капіталу в них Групи нематеріальних активів за ступенем ліквідності та ризику	
	Аналіз ефективності використання нематеріальних ресурсів підприємства	Економічний ефект використання ліцензій і «ноу-хау», прибутковість нематеріальних активів, фондовіддача нематеріальних активів	
Фінансові ресурси			
Іваннікова Н. [32] Савицька Г.В. [72], Тарасенко Н.В. [75], Чорна М.В. [80]	Оцінка розміру, складу і структури фінансових ресурсів Оцінка забезпеченості підприємства фінансовими ресурсами Аналіз ефективності використання і розміщення фінансових ресурсів підприємства Вивчення впливу факторів на формування і використання фінансових ресурсів підприємства		Забезпеченість фінансовими ресурсами, їхня ефективність і використання визначає реальну і потенційну фінансову спроможність підприємства забезпечити певний рівень фінансування поточної діяльності, саморозвитку та погашення зобов'язань перед підприємствами і державою

Джерело: складено автором на основі [5; 10; 17; 25; 32; 50; 72; 75; 80]

Проведені дослідження свідчать про існування певних протиріч і неоднозначності у підходах до методики аналізу не лише ресурсного потенціалу загалом, але і його складників: матеріальних (МР), нематеріальних (НМР), трудових (ТР) та фінансових (ФР).

Крім того, проведений аналіз наукової літератури свідчить про те, що ступінь ефективності використання складників ресурсного потенціалу суб'єкта

господарювання багато в чому залежить від обґрунтованості застосування відповідних систем показників. Об'єктивна інформація про кількісну та якісну оцінку ефективності мобілізації і ступеня використання ресурсного потенціалу дає змогу адекватно керувати ним на всіх стадіях його формування, оновлення, розвитку та введення у виробництво.

Таким чином, для аналізу складників ресурсного потенціалу використовуються не лише кількісні, але й якісні показники, причому в частині забезпеченості підприємства різними видами ресурсів та ефективності їхнього використання.

Складність організаційної та виробничої структури підприємства, а також відсутність єдиного підходу до оцінки ефективності використання ресурсного потенціалу дали змогу обґрунтувати комплексну методику аналізу ресурсного потенціалу підприємства, табл. 1.3.

Насамперед необхідно оцінити рівень забезпеченості підприємства всіма можливими видами ресурсів шляхом аналізу їх наявності, потреби, стану, складу та руху.

Основними об'єктами аналізу на цьому етапі є [60]:

- склад і структура ресурсного потенціалу підприємства та його окремих бізнес-одиниць, забезпеченість підприємства всіма видами ресурсів, їхній рух. У процесі реалізації цього етапу:

- визначається вартість та приріст складників ресурсного потенціалу в абсолютному виразі, темпи росту (приросту);

- розраховується питома вага окремих складників ресурсного потенціалу;

- вивчається динаміка структури ресурсного потенціалу за низку звітних періодів, дається оцінка співвідношення між різними видами ресурсів;

- визначається вплив зміни структури ресурсного потенціалу на коефіцієнти ресурсовіддачі, обсяги виробництва та результати діяльності підприємства шляхом використання моделей детермінованого факторного аналізу;

- розраховується розмір потреби в окремих видах ресурсів з урахуванням нормативів їх використання, а також зв'язків між окремими бізнес-одиницями;

- дається оцінка ступеня забезпеченості підприємства окремими видами ресурсів, для чого фактичні дані порівнюються з нормативами та плановою потребою, а також розраховується низка коефіцієнтів;

- розраховуються та аналізуються показники руху окремих видів ресурсів (зокрема, коефіцієнти оновлення, вибуття та придатності основних засобів, коефіцієнти обороту з приймання та звільнення, коефіцієнт плинності кадрів та ін.).

Таблиця 1.3

Методичний підхід до комплексного аналізу ресурсного потенціалу підприємства

І БЛОК. ЗАГАЛЬНИЙ АНАЛІЗ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ		
загалом по підприємству	у розрізі окремих бізнес-одиниць як структурних підрозділів	
1. Аналіз забезпеченості підприємства ресурсами		
1.1. Оцінка наявності, стану та складу ресурсів		
1.2. Оцінка руху ресурсів		
1.3. Оцінка потреби у відповідному виді ресурсів		
2. Аналіз ефективності використання ресурсного потенціалу		
2.1. Аналіз ефективності використання основних видів ресурсів шляхом формування та оцінки системи якісних показників ефективності ресурсовикористання		
2.2. Визначення інтегрованого показника ефективності використання ресурсного потенціалу		
2.3. Аналіз впливу рівня використання ресурсів підприємства на загальний прибуток шляхом побудови моделі множинної регресії		
2.4. Визначення рейтингу бізнес-одиниць за показниками ефективності використання ресурсів		
ІІ БЛОК. ПОГЛИБЛЕНИЙ АНАЛІЗ СКЛАДНИКІВ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОКРЕМИХ БІЗНЕС-ОДИНИЦЬ		
Трудові ресурси		аналіз чисельності та складу трудових ресурсів (ТР); оцінка забезпеченості підприємства ТР і руху робочої сили; вивчення продуктивності праці й трудомісткості продукції; аналіз використання робочого часу; оцінка витрат на оплату праці
Матеріальні ресурси	Предмети праці	аналіз забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами (МР); обґрунтування оптимальної потреби в МР; оцінка ефективності використання МР та її впливу на величину матеріальних витрат і результати діяльності
	Засоби праці	аналіз динаміки, складу та структури основних засобів (ОЗ); аналіз технічного стану основних засобів за видами, термінами корисного використання; аналіз ефективності використання ОЗ
Нематеріальні ресурси		аналіз обсягу, складу і структури нематеріальних ресурсів; оцінка ліквідності нематеріальних ресурсів і ступеня ризику вкладень капіталу в них; аналіз ефективності використання нематеріальних ресурсів підприємства
Фінансові ресурси		оцінка розміру, складу і структури фінансових ресурсів (ФР); оцінка забезпеченості підприємства фінансовими ресурсами; аналіз ефективності використання і розміщення фінансових ресурсів підприємства; вивчення впливу факторів на формування і використання фінансових ресурсів підприємства

Джерело: складено автором на основі [5; 10; 17; 25; 32; 42; 75]

На сучасному етапі розвитку виробничо-господарських відносин одним із найважливіших завдань управління підприємством є забезпечення його бізнес-одиниць необхідним для їхньої ефективної діяльності обсягом різноманітних ресурсів. Адже саме обмеженість ресурсів є основною причиною кризових явищ, які виникають у виробничо-господарських системах в умовах зростання темпів промислового виробництва і збільшення обсягів споживання. Відповідно, кінцева результативність діяльності будь-якого суб'єкта господарювання залежить від його здатності ефективно використовувати наявний ресурсний потенціал.

З огляду на зазначене, слід наголосити, що в процесі загальної оцінки ресурсного потенціалу підприємства переважна увага повинна надаватися саме питанням аналізу ефективності використання ресурсного потенціалу та його складників.

Ефективність використання ресурсів залежить від таких факторів, як НТП і впровадження його досягнень у виробництво, удосконалення організації виробництва, підвищення якості продукції, вдосконалення планування і підвищення автоматизації виробництва, оптимізація поточних витрат, вдосконалення маркетингової стратегії та ін.

Ефективність використання кожного виду ресурсу через свої специфічні особливості оцінюється за допомогою конкретної системи показників. Нині є велика кількість аналітичних показників, які характеризують рівень використання ресурсів підприємства, проте принципи ефективності та дієвості економічного аналізу, а також експертний метод, сформовано систему показників, які загалом характеризують ефективність використання складників ресурсного потенціалу, зокрема [42]:

- матеріальних необоротних ресурсів: фондівіддача (ФВ) та амортизаційна віддача (АВ);
- матеріальних оборотних засобів: матеріаловіддача (МВ) та коефіцієнт оборотності запасів (КобЗ);
- нематеріальних активів: віддача нематеріальних активів (ВНМА);
- трудових ресурсів: продуктивність праці (ПП) і зарплатовіддача (Зпв);

- фінансових ресурсів: коефіцієнт ефективності грошових потоків (КефГП), коефіцієнт погашення дебіторської заборгованості (КпогДЗ), доходність участі в капіталі інших підприємств (ДУКІП).

Таким чином, у контексті загального економтеоретичного розуміння ресурсний потенціал підприємства визначається як здатність підприємства на основі трансформації та генерування ресурсів забезпечити досягнення максимального економічного і соціального ефекту.

Для потреб аналізу та бухгалтерського обліку ресурсний потенціал – це сукупність наявних матеріальних, нематеріальних, фінансових, трудових ресурсів учасників об'єднання, що характеризує можливості підприємства отримати у майбутньому економічні вигоди під час їх використання. Основними об'єктами аналізу є: склад і структура ресурсного потенціалу та його окремих бізнес-одиниць, забезпеченість підприємства всіма видами ресурсів, їхній рух. Ефективність використання кожного виду ресурсу через свої специфічні особливості оцінюється за допомогою конкретної системи показників, які загалом характеризують ефективність використання складників ресурсного потенціалу.

1.4. Нормативно-правове та інформаційне забезпечення відносин в сфері управління ресурсним потенціалом підприємства

Становлення та розвиток ринкової системи господарювання в Україні вимагає економічного та соціального розвитку країни та суспільства, що є можливим лише за рахунок формування та розвитку підприємницької діяльності. Підприємницька діяльність є невід'ємним атрибутом ринкового господарства країни, розвиток якої визначається станом та рівнем ринкових відносин, тобто сприятливих та необхідних умов функціонування приватного сектору в економіці, а результатом є стимулювання продуктивності праці, ефективного управління ресурсами, отримання бажаного прибутку та задоволення суспільних потреб. Економічна сутність підприємницької діяльності полягає в залученні всіх видів ресурсів, в тому числі і грошових коштів в певних об'ємах у різні галузі народного господарства та

сприяє розвитку національної економіки країни, що сприяє поповненню бюджету за рахунок платників податків та розвитку соціальної складової в створенні додаткових робочих місць. Таким чином функції держави та підприємницької діяльності є доповненням один одного. Держава визначає загальні умови відтворення та економічне середовище діяльності підприємства, та підприємництво формує ринок задоволення потреб суспільства та розвиток економіки країни в цілому. Саме тому ефективне правове регулювання підприємницької діяльності, в сфері управління ресурсним потенціалом, з боку держави є благополуччям країни в цілому.

Під правовим забезпеченням підприємницької діяльності розуміється комплекс юридичних норм, закріплених у Конституції України, законодавчих, нормативно-правових актах і актах індивідуального характеру, які встановлюють правила поведінки суб'єктів підприємництва при здійсненні ними господарської діяльності, а також визначають міру відповідальності за порушення цих правил. Правове забезпечення в свою чергу захищає, з одного боку, суб'єктів підприємницької діяльності у зобов'язанні забезпеченні їх законних прав та інтересів, з іншого боку, мають право застосовування стосовно них заходів адміністративного примусу у разі порушення прав споживачів, антимонопольного, податкового, екологічного законодавства [46].

Зміст правового забезпечення підприємницької діяльності виявляється в чіткому, послідовному й однозначному здійсненні органами державної влади і місцевого самоврядування повноважень щодо упорядкування правовідносин, які виникають у сфері реалізації конституційного права на підприємництво та утворення дійової системи державних гарантій щодо підтримки і сприяння підприємницької діяльності.

Правове забезпечення створює те середовище, в якому діє підприємець, гарантуючи йому державний захист прав власності, рівність прав і свободу підприємницької діяльності, вільну і законну конкуренцію, державну підтримку.

Правове забезпечення діяльності підприємців має стати правовою стратегією держави, органів публічної адміністрації і суб'єктів підприємництва, яка включає

правила, способи і методи регулювання господарських відносин; закріплення господарського правопорядку в економіці; виконання вказівок держави, умов договорів, національних і регіональних програм соціально-економічного розвитку. Закони та інші нормативно-правові акти забезпечують реалізацію механізму правового регулювання і спрямовані на створення умов для правового господарювання й ефективного управління економікою на основі конструктивних правових засобів. Результативність правового забезпечення залежить від ступеню досконалості та ефективності господарського законодавства [12].

Законодавство України в сфері управління ресурсним потенціалом підприємства складають закони України та постанови Кабінету Міністрів, нормативні акти міністерств і відомств, органів місцевого самоврядування, у тому числі тих державних органів, що здійснюють державне регулювання підприємництва, контроль і нагляд ним.

У законодавстві України можна виділити три блоки нормативно-правових актів щодо регулювання питань управління ресурсним потенціалом:

1. Конституція України, відповідно до ст. 42 якої кожен громадянин має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом. Це право базується на свободі підприємницької діяльності, яка полягає в здійсненні на власний розсуд і ризик особою господарської діяльності, не забороненої законом, з метою одержання прибутку [38].

2. Нормативно-правові акти, що містять окремі норми або їх сукупність, які регулюють питання формування та використання ресурсів підприємства: Господарський Кодекс України, Цивільний Кодекс України, Податковий Кодекс України, закони України «Про власність», «Про ліцензування певних видів господарської діяльності», «Про захист прав споживачів», «Про захист економічної конкуренції», «Про захист від недобросовісної конкуренції», «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» та інші [12; 22; 46; 62].

3. Нормативно-правові акти, Стандарти, різні постанови і рішення Кабінету Міністрів України, накази, розпорядження, інструкції та роз'яснення міністерств і

відомств, які містять чіткі норми регулювання в сфері формування та використання ресурсів у підприємницькій діяльності.

Зокрема, Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI визначає основні правила щодо податків та зборів у державі. Він регулює порядок нарахування і сплати податків, перелік податків та зборів, їх адміністрування, права й обов'язки платників, функції та повноваження контролюючих органів, а також відповідальність за порушення податкового законодавства [62].

За кожним видом ресурсів, який надходить або використовується підприємством держаними органами розроблено відповідний нормативний акт відповідно якого здійснюється регулювання ним.

При здійсненні операцій із виробничими запасами підприємство повинно виконувати вимоги стандарту П(С)БО 9 «Запаси», затвердженого Наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 року № 192. Цей стандарт встановлює правила формування бухгалтерської інформації про запаси та її відображення у фінансовій звітності. У ньому визначено поняття запасів, методи їх оцінки та витрати, які включаються до первісної вартості [31].

Відповідно до П(С)БО 9, запаси – це активи, які [31]:

- зберігаються для подальшого продажу, розподілу або передачі в умовах звичайної господарської діяльності;
- знаходяться в процесі виробництва для створення продукції, призначеної для продажу;
- використовуються у виробництві, виконанні робіт, наданні послуг або для управління підприємством.

Основними стандартами, якими керуються підприємці в процесі управління виробничими запасами, є положення П(С)БО.

Національний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджений Наказом МФУ від 7 лютого 2013 року № 73, встановлює основну мету, склад, принципи підготовки фінансової звітності, а також вимоги до визнання та розкриття її елементів. Згідно з цим стандартом, фінансова звітність – це бухгалтерська звітність, яка надає інформацію про

фінансовий стан, результати діяльності та рух коштів підприємства за певний період.

У балансі (звіті про фінансовий стан) виробничі запаси відображаються окремою статтею під назвою «Запаси». Для включення статті «виробничі запаси» у звіт, вона повинна відповідати двом критеріям: суттєвість інформації та можливість достовірної оцінки [29].

Методологічні основи обліку доходів і відображення їх у звітності визначаються МСФЗ 18 «Дохід» і П(С)БО 15 «Дохід» [27; 28].

Порівняння основних положень зазначених стандартів свідчить про наявність багатьох спільних моментів. Це, насамперед, стосується критеріїв визнання доходу, класифікації доходів за видами діяльності, оцінки доходів, порядку відображення у звітності тощо.

Згідно з МСБО 18, дохід – це валове надходження економічних вигід протягом періоду, що виникає у ході звичайної діяльності суб'єкта господарювання, коли власний капітал зростає в результаті цього надходження, а не в результаті внесків учасників власного капіталу [27].

Що стосується П(С)БО 15 «Дохід», то поняття доходу як такого в ньому не розглядається. Але згідно з НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» доходи – це збільшення економічних вигід у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу [28].

Отже, визначення поняття «дохід» за МСБО не враховує збільшення активу та зменшення зобов'язань, а лише розглядає зростання власного капіталу, а це може впливати на методику облікового відображення господарських операцій.

Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» розроблено відповідно до міжнародних стандартів. Хоча окремого міжнародного стандарту, який визначає методологію обліку витрат і порядок їх розкриття у фінансовій звітності немає. Питання, що стосуються поняття, оцінки, визнання та класифікації витрат, розкриваються у Концептуальній основі фінансової звітності, МСФЗ 1 [15].

Так, у Концептуальній основі фінансової звітності витрати розглядаються як зменшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді вибуття чи

амортизації активів або у вигляді виникнення зобов'язань, результатом чого є зменшення власного капіталу, за винятком зменшення, пов'язаного з виплатами учасникам [18].

Сьогодні головним законодавчим актом, який регулює процес оцінки майна підприємства в Україні, є Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність», який визначає правові засади здійснення оцінки майна, майнових прав та професійної оціночної діяльності в Україні, її державного та громадського регулювання, забезпечення створення системи незалежної оцінки майна для захисту законних інтересів держави та інших суб'єктів правовідносин у питаннях оцінки [70]. У цьому Законі визначається: що таке професійна оціночна діяльність і в яких формах вона може здійснюватися; об'єкт оцінки та суб'єкти оціночної діяльності, їх права та обов'язки; коли виникає необхідність оцінювати майно.

Положення (національні стандарти) з оцінки майна містять: визначення понять, принципів оцінки, методичних підходів та особливостей проведення оцінки відповідного майна залежно від мети оцінки, вимоги до змісту звіту про оцінку майна та порядок його рецензування; випадки застосування та обмеження щодо застосування методичних підходів до визначення неринкових видів вартості майна.

Положення (національні стандарти) оцінки майна є обов'язковими до виконання суб'єктами оціночної діяльності під час проведення ними оцінки майна всіх форм власності та в будь-яких випадках її проведення. Нині в Україні розроблено та прийнято чотири Національних стандарти оцінки майна (НСО):

- Національний стандарт № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав», затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2003 р. № 1440. Даний стандарт є обов'язковим для застосування під час проведення оцінки майна та майнових прав суб'єктами оціночної діяльності, а також особами, які, відповідно до законодавства, здійснюють рецензування звітів про оцінку майна, оскільки стандарт визначає базові принципи та вимоги оцінки будь-якого типу

майна, а також вимоги щодо порядку проведення оцінки та правил складання звітів про оцінку [30];

- Національний стандарт № 2 «Оцінка нерухомого майна», затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2004 р. № 1442. НСО є обов'язковим для застосування під час проведення оцінки нерухомого майна суб'єктами оціночної діяльності, а також особами, які, відповідно до законодавства, здійснюють рецензування звітів про оцінку майна [57];

- Національний стандарт № 3 «Оцінка цілісних майнових комплексів», затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 29 листопада 2006 р. № 1655. Він є обов'язковим для застосування під час проведення оцінки цілісного майнового комплексу суб'єкта господарювання суб'єктами оціночної діяльності, а також особами, які, відповідно до законодавства, здійснюють рецензування звітів про оцінку цілісного майнового комплексу [58];

- Національний стандарт № 4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності», затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2007 р. № 1185. Стандарт є обов'язковим для застосування суб'єктами оціночної діяльності під час проведення оцінки майнових прав інтелектуальної власності, а також особами, які здійснюють, відповідно до законодавства, рецензування звітів про оцінку. Стандарт може застосовуватися для визначення розміру збитків, завданих у зв'язку з неправомірним використанням об'єктів права інтелектуальної власності [56].

Ряд питань в сфері формування та використання основних засобів підприємства регулюються Міжнародним стандартом обліку основних засобів є МСБО 16 «Основні засоби» та національним стандартом – П(С)БО 7 «Основні засоби» [54; 55].

За П(С)БО основні засоби – це матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціальнокультурних функцій, очікуваний строк корисного використання яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік) [55]. За

МСБО основні засоби – це матеріальні об'єкти, які: утримуються для використання у виробництві або постачанні товарів чи наданні послуг, для надання в оренду іншим або для адміністративних цілей; використовуватимуть, за очікуванням, протягом більше одного періоду [54].

Нормативно-правове забезпечення управління персоналом підприємства регулюється наступними актами. В першу чергу це Кодекс законів про працю, який регулює трудові відносини, включаючи питання працевлаштування, робочого часу, відпусток, оплати праці, дисциплінарних стягнень і звільнень [36]. Законом України «Про оплату праці», норми якого встановлюють загальні принципи організації оплати праці, визначення мінімальної заробітної плати, структури заробітної плати, гарантії працівникам [69]. Законом України «Про зайнятість населення» регулюється політика зайнятості, професійне навчання, перепідготовка кадрів, працевлаштування осіб з обмеженими можливостями [67]. Закон України «Про колективні договори і угоди» визначає порядок укладення та виконання колективних договорів між роботодавцем і працівниками [68]. Закон України «Про відпустки» описує права працівників на щорічні та соціальні відпустки, а також умови їхнього надання [66]. Постановами Кабінету Міністрів України регулюються окремі аспекти трудових відносин, зокрема мінімальні гарантії в оплаті праці, порядок виплати допомоги. Роз'яснення і накази Міністерства економіки та Міністерства соціальної політики України деталізують виконання норм трудового законодавства.

На основі проведеного аналізу можна зробити такий висновок. Ефективне нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності є ключовим чинником успішного розвитку ринкових відносин в Україні. Воно створює умови для належного функціонування підприємств, захищає права суб'єктів господарювання, стимулює економічну діяльність та забезпечує соціальний добробут.

Законодавча база управління ресурсним потенціалом підприємства включає Конституцію України, галузеві кодекси (Господарський, Податковий тощо), нормативно-правові акти, стандарти бухгалтерського обліку та оцінки майна. Усі

ці акти визначають механізми формування, використання та обліку ресурсів підприємства, сприяючи прозорості та підзвітності підприємницької діяльності.

Особливу увагу приділено регулюванню обліку доходів і витрат, оцінці майна та управлінню персоналом, що відповідає сучасним міжнародним стандартам. Впровадження ефективної системи правового регулювання дозволяє підприємствам адаптуватися до змін економічного середовища, сприяє ефективному використанню ресурсів, розвитку конкурентоспроможності та підтримці стабільності економіки в цілому.

Таким чином, гармонійна взаємодія держави та бізнесу у сфері правового регулювання забезпечує створення сприятливих умов для підприємництва, розвитку економіки та підвищення якості життя громадян.

Висновки до розділу 1

Під ресурсним потенціалом підприємства розуміється сукупність фінансових, виробничих, інноваційних ресурсів, інформації та підприємницьких здібностей, які можуть бути активізовані для ефективного функціонування в теперішній час, а також резервів і можливостей мобілізації, здатних забезпечити стабільне зростання в майбутньому. Цей потенціал є основою економічних можливостей підприємства та відображає його перспективи. Водночас економічний потенціал включає реалізацію цих можливостей у формі досягнення економічного ефекту. Стан ресурсного потенціалу визначає здатність підприємства досягати високого рівня конкурентоспроможності.

Однією з найважливіших задач управління підприємствами є формування ресурсного потенціалу на тому рівні, що забезпечить безперебійність їх діяльності. Вирішення цієї задачі обумовлюється забезпеченістю функціонування організаційно-економічного механізму управління ресурсним потенціалом підприємства. Отже, організаційно-економічний механізм управління ресурсним потенціалом виступає основною процесною ланкою в досягненні економічного результату підприємства. Основними об'єктами аналізу та оцінки ресурсного

потенціалу підприємства виступає: склад і структура ресурсного потенціалу та його окремих бізнес-одиниць, забезпеченість підприємства всіма видами ресурсів, їхній рух.

Ефективність використання кожного виду ресурсу через свої специфічні особливості оцінюється за допомогою конкретної системи показників. Нині є велика кількість аналітичних показників, які характеризують рівень використання ресурсів підприємства, проте принципи ефективності та дієвості економічного аналізу, а також експертний метод, сформовано систему показників, які загалом характеризують ефективність використання складників ресурсного потенціалу.

Сьогодні існує велика кількість нормативно-правових актів, які регулюють питання управління ресурсним потенціалом підприємства. Варто зауважити, що кожна складова потенціалу регулюється окремими нормативно-правовими актами, які іноді суперечать один одному. Так, наприклад загальні питання формування та розвитку ресурсного потенціалу підприємства: Господарським Кодексом України, Цивільним Кодексом України, Податковим Кодексом України та іншими нормативно-правовими актами, питання управління ресурсами підприємства деталізовано в стандартах, постановах і рішеннях КМУ або КФУ, наказах, розпорядженнях, інструкціях та роз'яснення міністерств і відомств тощо.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА ІП «ЄВРОГОЛД ІНДЕСТРІЗ ЛТД»

2.1. Організаційно-управлінський аналіз діяльності підприємства

Для детального дослідження ресурсного потенціалу об'єктом дослідження в роботі обрано Іноземне підприємство «Євроголд Індестріз ЛТД». Товариство було засноване у 2002 р. та адресою: м. Житомир, вул. Промислова, 1/154. Підприємство спеціалізується на виробництві побутових товарів, орієнтуючись як на внутрішній, так і на міжнародний ринки, щоб максимально задовольнити потреби своїх клієнтів.

Основною метою діяльності ІП «Євроголд Індестріз ЛТД» є досягнення високого рівня ефективності виробництва, розвиток працівників, впровадження енергозберігаючих технологій та дотримання екологічних стандартів.

Керівництво активно працює над забезпеченням стабільного зростання підприємства, створюючи вигоди для співробітників та сприяючи загальному добробуту суспільства.

Діяльність підприємства було розпочата у 2002 р., і вже у 2003 р. було налагоджено виробництво драбин і прасувальних дощок. Це дозволило у 2005 р. вийти на міжнародний ринок і розпочати експорт продукції до країн СНД. У 2008 р. географія експорту розширилася, охопивши країни Північної та Південної Америки, Близького Сходу та Африки.

Розпочинало підприємство свою діяльність на орендованих площах, але у вже 2009 р. загальна площа була збільшена до 42 тис.м², а у 2011 р. ІП «Євроголд Індестріз ЛТД» викупило всю територію заводу. У 2017 році виробничі площі підприємства зросли до 82 тис.м².

Завдяки розширенню виробничих площ підприємство змогло впровадити нові технології та запускати нові лінії виробництва. У 2013 р. було встановлено лінію для порошкового покриття, у 2014 р. було розпочато виготовлення дощок для віндсерфінгу, а у 2015 р. відкрито цех для виробництва пластикових

комплектуючих і другу автоматичну сушильну лінію. У 2018 р. підприємство змогло доповнити асортимент новими сушарками для білизни.

Успіх підприємства на ринку обумовлений високою якістю продукції, яка забезпечується завдяки постійним інноваціям, отриманню патентів і дотриманню високих сертифікованих стандартів якості. Вся продукція підприємства сертифікована та відповідає вимогам стандартів ISO 9000/9001/9004/19011: 2000.

Висока якість продукції та стандарти виробництва досягаються завдяки безперервному вдосконаленню, яке орієнтоване на постійно зростаючі потреби та вимоги національного і міжнародного ринків роздрібної торгівлі.

Отже, добре організована міжнародна мережа дистрибуції забезпечується постійним впровадженням нових технологій, суворим контролем якості та дотримання високих галузевих стандартів, що в свою чергу гарантують стабільне зростання підприємства сьогодні, і в перспективі.

Партнерами та дистриб'юторами підприємства на ринку виступають, такі окремі торговельні компанії як: Artweger, Juwel, Nailo, F&H, Casa Si, Lidl, Jysk, так і цілі мережі, такі як: «Епіцентр», «Нова лінія», АТБ, «Метро», «Ашан» та інші. Вони реалізують продукцію як під брендом Eurogold, так і під власними торговими марками.

Організаційно-управлінський аналіз підприємства включає в себе оцінку його організаційної структури, яка являє собою рівень взаємозв'язку та підпорядкованості його структурних підрозділів між собою. Організаційна структура управління ІП «Євроголд Індекстріз ЛТД» наведено рис. 2.1.

Вищим органом управління на підприємстві є генеральний директор. Генеральний директор є найманою особою, яка від імені підприємства здійснює управління ним і звітує безпосередньо перед його власниками. Генеральний директор несе відповідальність за здійснення та ефективність операцій організації, та їх відповідність нормам чинного законодавства, своєчасну сплату податків, зборів та інших обов'язкових платежів, трудову дисципліну та своєчасність виплати заробітної плати, а також інші питання ведення фінансово-господарської діяльності ІП «Євроголд Індекстріз ЛТД».

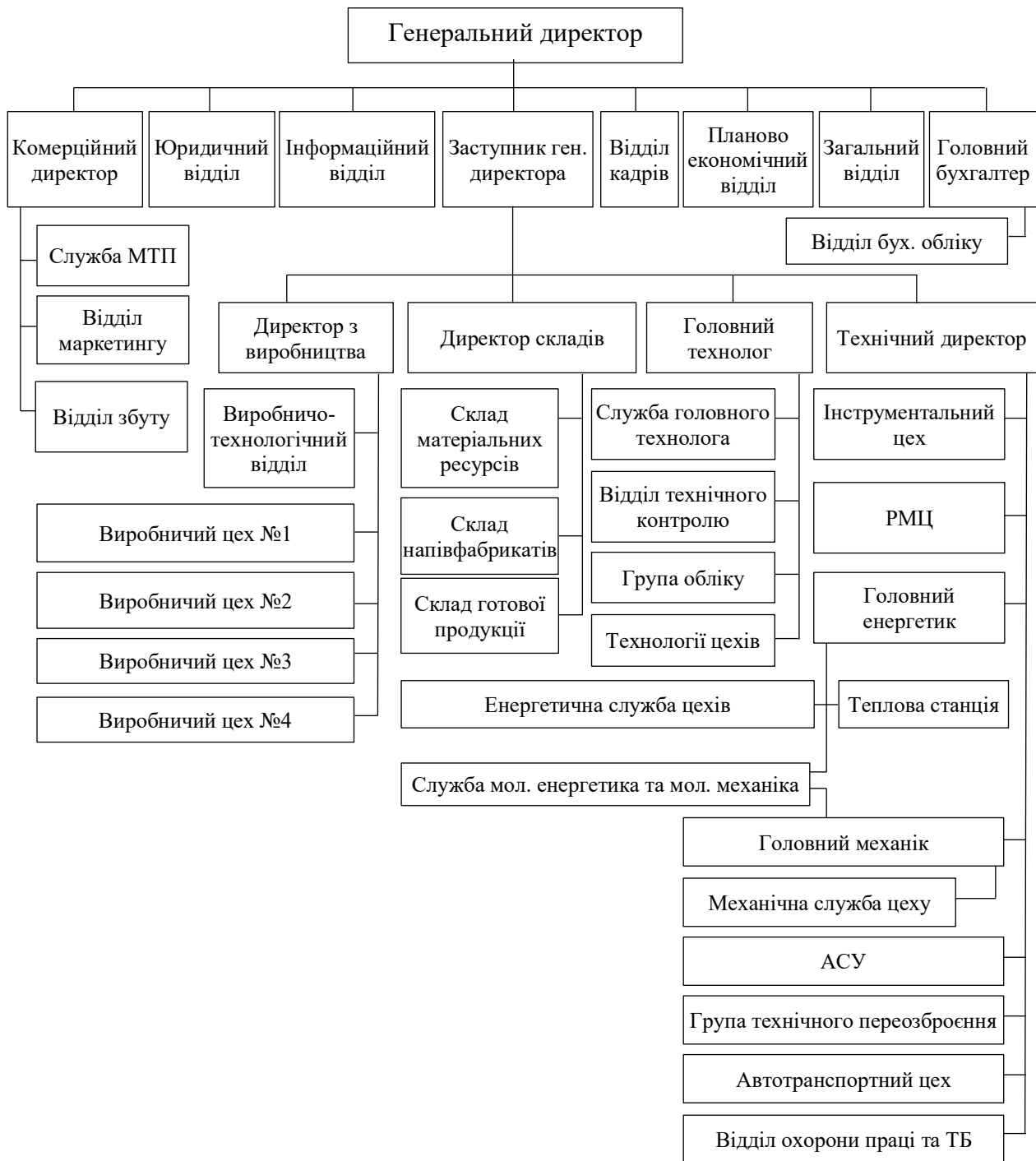

Рис. 2.1. Організаційна структура ІП «Євроголд Індустріз ЛТД»

Джерело: складено автором за даними підприємства

Генеральному директору безпосередньо підпорядковуються лінійні керівники, а заступнику генерального директора – функціональні, що в свою чергу, робить структуру більш гнучкою, та розвантажує генерального директора.

Як видно, представлена організаційна структура є лінійно-функціональною, оскільки загальне централізоване управління здійснюється лінійними керівниками,

а домінуючі напрямки діяльності, так як: виробництво, маркетинг, логістика, регулюються функціональними керівниками.

Перевагами такого виду організаційної структури є: продуктивна співпраця горизонтальних зв'язків лінійних та функціональних керівників; можливість оперативного узгодження рішень одразу декількома лінійними та функціональними підрозділами.

До недоліків даної структури варто віднести: порушення принципу єдиначальності та зниження ефективності роботи виконавців; визначення напряду роботи та її регулювання здійснюється не рівномірно між всіма співробітниками відділу; від керівників функціональних підрозділів вимагається висока кваліфікація та наявність різнобічних знань.

На підприємстві ІП «Євроголд Індестріз ЛТД» застосовуються належні методи управління персоналом:

- адміністративні – створення наказів, розпоряджень; розстановка та відбір кадрів; формування посадових інструкцій; визначення адміністративних штрафів та винагород;
- економічні – техніко-економічний аналіз; проектування; оподаткування, матеріальне заохочення, гідний рівень оплати праці;
- соціально-психологічні – соціальний аналіз у колективі; організація доброзичливої атмосфери у колективі; прийняття участі працівників в управлінні; створення відповідного психологічного клімату; формування у працівників ініціативи тощо.

У своїй роботі директор використовує адміністративні методи управління, економічні застосовують працівники бухгалтерії, всі інші керівники використовують соціально-психологічні методи.

Говорячи про продукцію підприємства варто звернути увагу на структуру та асортимент, табл. 2.1. За даними таблиці можна зробити наступні висновки. Протягом 2021-2023 рр. відбулися наступні зміни в асортименті продукції. Відбулося зниження реалізації чохлів на 3655 тис. грн. або на 5,7%. Значне зниження попиту можна спостерігати за прасувальними дошками на 31757 тис. грн.

або на 14,8%, при чому найбільше зменшення в структурі товарного асортименту спостерігається саме за цим товаром (2,7 п.с.)

Таблиця 2.1

Структура продукції ІП «Євроголд Індестріз ЛТД»
за асортиментними групами

Асортиментна група	2021 р.		2022 р.		2023 р.		Відхилення 2023 р. від 2011 р.		
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	+/-	%	п.с.
Чохли	64189	6,5	377019	6,9	60534	6,3	-3655	-5,7	-0,2
Прасувальні дошки	215280	21,8	148875	18,8	183523	19,1	-31757	-14,8	-2,7
Сушарки для білизни	160967	16,3	116408	14,7	163345	17,0	2378	1,5	0,7
Дерев'яні полиці та вішалки	87900	8,9	72854	9,2	88398	9,2	498	0,6	0,3
Інвентар для прибирання	137266	13,9	102946	13,0	139324	14,5	2058	1,5	0,6
Декоративні екрани та радіатори	111590	11,3	97108	11,0	107615	11,2	-3975	-3,6	-0,1
Кухонний посуд	73077	7,4	77605	9,8	85526	8,9	12449	17,0	1,5
Драбини	77027	7,8	72854	9,2	86477	9,0	9450	12,3	1,2
Інше	60239	6,1	58600	7,4	46121	4,8	-14118	-23,4	-1,3
Разом	987525	100	791890	100	960852	100	-26673	-2,70	х

Джерело: складено автором за даними підприємства

Протягом досліджуваного періоду відбулося збільшення обсягів реалізації сушарок для білизни на 2378 тис. грн. або на 1,5%. За даною асортиментною позицією відбулося збільшення в загальній структурі асортименту на 0,7 п.с. Декоративні екрани та радіатори показали невелике зниження обсягів реалізації на 3975 тис. грн. або на 3,6%. Найбільше зростання в асортиментній групі спостерігалось за кухонним посудом на 12449 тис. грн. або на 17,0%, в той же час за даною асортиментною групою відбулося найбільше зростання частки в загальній структурі продукції – на 1,5% п.с. Також значне зростання спостерігалось за драбинами – на 9450 тис. грн. або на 12,3%, частка даної продукції в загальному асортименті збільшилася на 1,2% п.с.

Аналіз структури продукції ІП «Євроголд Індестріз ЛТД» за 2021–2023 роки показав незначне зменшення загального обсягу реалізації на 2,7%. Основний спад відбувся у групах прасувальні дошки, чохли та інше, що вказує на зниження попиту на ці категорії. Водночас позитивну динаміку демонструють кухонний посуд, драбини та сушарки для білизни, які мають потенціал для подальшого розвитку. Для покращення показників доцільно оптимізувати асортимент, спрямувати маркетингові зусилля на підтримку перспективних товарних груп та переглянути стратегії для продукції зі спадом реалізації.

Узагальнення діяльності підприємства здійснимо за допомогою SWOT-аналізу, який передбачає можливість оцінки фактичного становища та стратегічних перспектив, одержуваних в результаті вивчення сильних та слабких сторін підприємства, її ринкових можливостей та факторів ризику. Отримані результати наведено в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

SWOT-аналіз ІП «Євроголд Індестріз ЛТД»

Сильні сторони	Слабкі сторони
1	2
ВНУТРІШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ	
Виробництво та надання послуг	
Великий досвід Сучасні інноваційні технології Широка продуктова лінійка	Складнощі з внутрішніми виробничими проблемами
Персонал	
Навчання персоналу (підвищення кваліфікації, рівня та розряду). Згуртований колектив.	Низька мотивація працівників. Високий середній вік.
Фінанси	
Налагоджена робота у економічній сфері. Можливість отримання економії від зростання обсягу виробництва	Недостатньо власних обігових коштів для фінансування власної діяльності Ціни вище ринкових, адже продукція високої якості
Маркетинг та збут	
Швидка обробка замовлень. Задоволеність клієнтів якістю товару.	Слабке просування товару. Відсутність після продажного обслуговування
Організаційна культура та імідж	
Лідерство у галузі Гарна репутація та відоме виробництво	Фірмовий стиль вимагає суттєвої доопрацювання.
Можливості	Загрози
ЗОВНІШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ	
Соціокультурні	

Продовження табл. 2.2

1	2
Зростання інтересу молодого покоління до виробничої діяльності. Зміна потреб та уподобань покупців.	Міграція потенційної робітника на Захід крани, за кордон Мобілізація працівників чоловічої статі Втрата сформованих традицій
Технологічні	
Використання надійного та ефективного обладнання. Впровадження ощадливого виробництва.	Поява китайських товарів-замінників. Не освоєні належним чином останні новітні технології.
Економічні	
Висока заробітна плата робітників. Сертифікат міжнародної організації TUV CERT.	Активність конкурентів. Слабкість постачальників.
Політичні	
Державні реформи щодо забезпечення відповідності рівня технічної оснащеності та виробництва продукції.	Нестабільність законодавства. Несприятлива політика уряду.
Екологічні	
Безпечне виробництво для навколишнього середовища (здійснюється переробка та утилізація відходів)	Дефіцит деяких видів сировини Подорожчання використовуваної енергії

Джерело: складено автором на основі власних досліджень

Таким чином, узагальнивши отримані дані, можна зробити такі висновки. Насамперед підприємству слід звернути особливу увагу на слабкі сторони і по можливості їх мінімізувати. Акцент варто зробити на сильних сторонах, що дозволить покращити конкурентоспроможність та репутацію підприємства. Нами запропоновано наступні рішення:

- залучення молоді на підприємство з метою зменшення середнього віку працівників;
- збільшення обсягу продажу можливе за рахунок поглиблення виходу на ринок Європи;
- організація дозвілля та відпочинку працівників, різні соціальні програми та підтримки можуть сприяти збільшенню мотивації співробітників;
- основний акцент варто зробити на «лідерстві в галузі продукції широкого попиту». Це дозволить залучити нових постачальників матеріалів та обладнання, а також суттєво збільшити клієнтську базу.

2.2. Діагностика фінансово-економічного стану ІП «Євроголд Індекстріз ЛТД»

Аналіз фінансового стану – це ключовий етап оцінки результатів, досягнутих підприємством. Сучасні технології та постійні зміни у методах управління бізнесом значно впливають на фінансову складову підприємства. Саме тому, вивчення діяльності підприємства та його економічної звітності, а також аналіз основних фінансових коефіцієнтів дають можливість оцінити поточний стан підприємства й спрогнозувати напрями модернізації бізнес-процесів.

Аналіз продуктивності підприємства відіграє важливу роль у процесі управління. Його мета – з одного боку, визначити ефективність діяльності підприємства за звітний період у порівнянні з поставленими цілями, а з іншого – окреслити можливі напрями подальшого його розвитку.

Цілеспрямований аналіз дозволяє виявити ті можливості та внутрішні резерви, які допоможуть оптимально використовувати наявні ресурси. Це не лише одна з функцій управління, але й спосіб мислення, який вимагає наявності відповідної інформаційної бази. При цьому якість аналізу залежить від рівня фінансового обліку на підприємстві, точності та надійності поданої звітності.

Мета поглибленого фінансового аналізу – докладна характеристика фінансових результатів та фінансового стану організації за минулий звітний період, а також можливостей їх зміни на найближчу та довгострокову перспективи. Він складається на базі даних всіх форм фінансової звітності та бухгалтерського обліку, конкретизує, розширює та доповнює окремі напрями (процедури) попереднього фінансового аналізу. Традиційно виділяють такі методи аналізу: читання бухгалтерської (або управлінської) звітності; горизонтальний аналіз; вертикальний аналіз; аналіз тенденцій основних економічних показників діяльності підприємства та метод фінансових коефіцієнтів.

Почнемо з оцінки основних економічних показників діяльності підприємства, табл. 2.3. За даними якої можна зробити наступні висновки. З початком війни в Україні у 2022 р. підприємство, яке виробляє побутові товари, зіткнулося зі

значними викликами, що вплинуло на основні економічні показники. Війна спричинила порушення логістики, скорочення платоспроможного попиту та зменшення виробничих потужностей.

Таблиця 2.3

Основні економічні показники діяльності ІП «Євроголд Індестріз ЛТД»

№	Показник	Роки			Відхилення 2023 р. до 2021 р.	
		2021	2022	2023	+/-	%
1	Чистий дохід, тис. грн.	987525	791890	960852	-26673	-2,70
2	Чистий прибуток, тис. грн.	38168	-47532	31620	-6548	-17,16
3	Середньорічна вартість активів, тис. грн.	692412,5	736217,5	772338,5	79926	11,54
4	Середньорічна вартість необоротних активів, тис. грн.	245447	261811,5	238951,5	-6495,5	-2,65
5	Середньорічна вартість оборотних активів, тис. грн.	446965,5	474406	533387	86412,5	19,34
6	Середньооблікова чисельність працівників, осіб	1055	870	688	-367	-34,79
7	Фондовіддача	4,02	3,02	4,02	0	0
8	Фондомісткість	0,25	0,33	0,25	0	0
9	Фондоозброєність, тис. грн /ос.	232,65	300,93	347,31	114,66	49,28
10	Продуктивність праці, тис. грн. /ос.	936,04	910,22	1396,59	460,55	49,20
11	Коефіцієнт оборотності оборотних активів	2,21	1,67	1,80	0,41	-18,55

Джерело: складено автором за даними підприємства

Отже, у 2022 році спостерігається різке падіння чистого доходу від реалізації продукції підприємства до 791890 тис. грн. на 19,8% порівняно з 2021 р., але вже у 2023 р. показник частково відновився, досягнувши 960852 тис. грн., тобто зменшення відносно 2021 р. склало вже 2,7%.

Чистий прибуток у 2022 р. мав від'ємне значення у розмірі 47532 тис. грн., що свідчить про кризовий стан підприємства через військові дії, втрату чистки ринку та порушення логістичних ланцюгів. У 2023 р. прибуток відновився до розміру 31620 тис. грн., але зменшився на 17,16% відносно рівня 2021 р.

Середньорічна вартість активів зросла на 11,54% порівняно з 2021 р., що свідчить про стабільність у розпорядженні ресурсами. Вартість необоротних активів знизилася на 2,65%, що може бути наслідком зкорочення виробничої

діяльності або необхідності консервації обладнання. Вартість оборотних активів зросла на 19,34%, що може відображати нагромадження запасів через нестабільність попиту.

Середньооблікова чисельність працівників скоротилася на 34,79% у 2023 р. (порівняно з 2021 р.), що свідчить про значний відтік кадрів (міграцію) через військові дії, мобілізацію, або оптимізацію штату.

Фондоозброєність та продуктивність праці зросли відповідно на 49,28% і 49,20%, що пов'язано зі скороченням чисельності працівників і з переходом на автоматизовані процеси. Фондовіддача залишилася на рівні 2021 р., але коефіцієнт оборотності оборотних активів знизився на 18,55%, що свідчить про уповільнення обороту запасів.

Війна в Україні значно вплинула на діяльність ІП «Євроголд Індестріз ЛТД», спричинивши спад доходів і зменшення чисельності працівників. Попри це, підприємство змогло адаптуватися у 2023 р., частково відновивши дохід і прибуток. Зростання продуктивності праці та фондоозброєності свідчать про намагання підприємства оптимізувати виробництво та підвищити ефективність використання ресурсів. Для подальшої стабілізації необхідно зосередитися на адаптації до нових ринкових умов, збереженні кадрів і ефективному управлінні запасами.

При дослідженні фінансово-економічного стану підприємства особливу увагу варто приділити оцінці майна підприємства та джерелам його утворення. Такий аналіз зазвичай роблять використовуючи горизонтальний та вертикальний аналіз.

Горизонтальний (тимчасовий) аналіз передбачає збір фінансових даних за кілька років та їх порівняння один з одним для визначення темпів зростання. Це допомагає визначити, зростають чи падають статті балансу, та виявити важливі тенденції. Вертикальний (структурний) аналіз, цей тип фінансового аналізу включає розгляд різних компонентів балансу, що виражається у відсотках. Горизонтальний та вертикальний аналізи доповнюють один одного і можуть застосовуватись одночасно при складанні аналітичних таблиць.

Аналіз майна підприємства та джерел його формування за балансом ІІІ «Євроголд Індестріз ЛТД» представлено в табл. 2.4

Таблиця 2.4

Характеристика майна підприємства та джерел його формування за балансом

ІІІ «Євроголд Індестріз ЛТД»

Показники	На 31.12.2021		На 31.12.2022		На 31.12.2023		Відхилення 2023 р. до 2021 р.		
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	+, -	%	п.с.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
АКТИВИ									
1. Необоротні активи:	276509	37,8	247114	33,3	230789	28,7	-45720	-16,5	-9,1
в т.ч. основні засоби	221557	30,3	193629	26,1	183664	22,9	-37893	-17,1	-7,4
2. Оборотні активи	454563	62,2	494249	66,7	572525	71,3	117962	25,9	9,1
в т.ч. запаси	229665	31,4	236685	31,9	272393	33,9	42728	18,6	2,5
дебіторська заборгованість	122606	16,8	139274	18,8	184886	23,0	62280	50,8	6,2
грошові кошти	3404	0,5	43798	5,9	51071	6,4	47667	в 14 р.б.	5,9
ПАСИВИ									
1. Власний капітал	215197	29,4	167665	22,6	199284	24,8	-15913	-7,4	-4,6
нерозподілений прибуток	144541	19,8	97009	13,1	128628	16,0	-15913	-11,0	-3,8
ІІ. Довгострокові зобов'язання та забезпечення	58590	8,0	264496	35,7	0	0,0	-58590	-100	-8,0
ІІІ Поточні зобов'язання і забезпечення	457285	62,5	309202	41,7	604030	75,2	146745	32,1	12,7
БАЛАНС:	731072	100	741363	100	803314	100	72242	9,9	X

Джерело: складено автором за даними підприємства

Загальна величина балансу підприємства за аналізований період зросла на 9,9% (72,242 тис. грн), що свідчить про стабільність фінансової діяльності навіть у кризових умовах. Проте структура активів і пасивів зазнала значних змін через наслідки війни та адаптацію до нових економічних реалій.

Вартість необоротних активів скоротилися на 16,5% (45720 тис. грн.), їх частка в загальних активах зменшилася з 37,8% до 28,7% (9,1 п.с.). Основні засоби

зменшилися на 17,1% (37893 тис. грн.), що може бути пов'язано з, консервацією виробничих потужностей або продажам активів.

Величина оборотних активів збільшилася на 25,9% (117962 тис. грн.), збільшивши власну частку в активах з 62,2% до 71,3% (9,1 п.с.).

Основне зростання оборотних активів забезпечено зростанням запасів на 18,6%, збільшення яких відбулося на 42728 тис. грн. до 33,9% в структурі активів, що свідчить про накопичення товарів через нестабільність попиту. Зростання оборотних активів забезпечено також збільшенням дебіторської заборгованості на 50,8%. Зростання відбулося на 62280 тис. грн., досягнувши 23% в структурі активів. Це вказує на відтермінування платежів контрагентами. Значне зростання грошових коштів відбулося у 14 разів, що свідчить про підвищення ліквідності підприємства і готовність до непередбачених витрат.

Аналізуючи пасиви підприємства відмітимо, що власний капітал скоротився на 7,4% (15913 тис. грн.), а його частка в пасивах зменшилася з 29,4% до 24,8% (4,6 п.с.). Довгострокові зобов'язання у 2023 р. зникли повністю, що, ймовірно, пов'язано з достроковим погашенням боргів або зміною структури фінансування. В той же час відбулося значне зростання поточних зобов'язань протягом 2021-2023 рр. на 32,1% (146745 тис. грн.), частка зросла з 62,5% до 75,2% (12,7 п.с.). Збільшення поточних зобов'язань свідчить про активніше використання короткострокового кредитування для фінансування діяльності у кризових умовах.

Продовжимо діагностику фінансово-економічного стану підприємства аналізом формування його фінансових результатів, табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Механізм формування фінансових результатів діяльності підприємства

Показники	Роки			Відхилення 2023 р. до 2021 р.	
	2021	2022	2023	+, -	%
	1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції	987525	791890	960852	-26673	-2,70
Собівартість реалізованої продукції	757529	621792	715407	-42122	-5,56
Валовий прибуток	229996	170098	245445	15449	6,72
Інші операційні доходи	26886	94853	79069	52183	194,09

Продовження табл. 2.5

1	2	3	4	5	6
Адміністративні витрати	83893	57548	73771	-10122	-12,07
Витрати на збут	107001	69371	79387	-27614	-25,81
Інші операційні витрати	38279	90946	86267	47988	125,36
Фінансовий результат від операційної діяльності	27709	47086	85089	57380	в 2,1 р.б.
Дохід від участі в капіталі	52	175	0	-52	-100
Інші фінансові доходи	0	0	639	639	100
Інші доходи	53101	168380	132944	79843	150,36
Фінансові витрати	16804	16421	18684	1880	11,19
Інші витрати	16208	246752	161963	145755	в 9 р.б.
Фінансовий результат до оподаткування	47850	-47532	38025	-9825	-20,53
Чистий фінансовий результат	38168	-47532	31620	-6548	-17,16

Джерело: складено автором за даними підприємства

Діяльність підприємства протягом аналізованого періоду зазнала значного впливу зовнішніх факторів, зокрема війна в Україні, міграція населення, втрата частки ринку в СНД, що відповідно вплинуло на всі ключові фінансові показники його діяльності. Основні тенденції демонструють нестабільність, але також і адаптацію до кризових умов. Отже, відбулося зменшення чистого доходу від реалізації продукції на 2,7% (26673 тис. грн.), що вказує на часткове зниження обсягів продажів. Проте у 2023 р. відбулося відновлення обсягів господарювання до рівня 96% від показників 2021 р., що свідчить про поступову стабілізацію попиту. Собівартість реалізованої продукції зменшилася на 5,56% (42122 тис. грн.), що говорить про оптимізацію виробничих витрат. Це дозволило збільшити валовий прибуток на 6,72% (15449 тис. грн.), що свідчить про підвищення рентабельності основної діяльності.

Значне зростання інших операційних доходів у 2023 р. на 194,09% (52183 тис. грн) вказує на активне використання додаткових джерел прибутку, зокрема реалізації активів чи інших операцій. Скорочення адміністративних витрат на 12,07% (10122 тис. грн.) демонструє ефективність у зниженні управлінських витрат. Протягом досліджуваного періоду відбулося також скорочення витрат на збут на 25,81% (27614 тис. грн.), що пояснюється зміною ринкової стратегії в умовах скорочення продажів. В той же час інші операційні витрати зросли на 125,36% (47988 тис. грн.), що може бути пов'язано з витратами на адаптацію до

війни (логістика, підтримка діяльності). Фінансовий результат від операційної діяльності показав значне зростання у 2,1 рази (57380 тис. грн.), що вказує на ефективну адаптацію до зовнішніх викликів. В той же час відбулося збільшення інших фінансових доходи (639 тис. грн), що свідчить про нові джерела фінансування. Разом з тим зросли фінансові витрати на 11,19% (1880 тис. грн.), що пов'язано із збільшенням боргового навантаження в умовах фінансової нестабільності. Інші витрати зросли у 9 разів, що пояснюється зростанням непередбачуваних витрат, зокрема пов'язаних з війною. Все вище зазначене відобразилося на чистому фінансовому результаті, який знизився на 17,16% (6548 тис. грн), проте позитивний результат у 2023 р. (31620 тис. грн) свідчить про поступове відновлення підприємства після збитковості у 2022 році.

Завершальним етапом діагностики фінансово-економічного стану є аналіз основних показників фінансового стану, оскільки він дозволяє об'єктивно оцінити ефективність використання ресурсів, стабільність фінансового положення та здатність підприємства виконувати свої зобов'язання. Це важливий інструмент для виявлення слабких місць, оцінки прибутковості, ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості, що сприяє прийняттю обґрунтованих управлінських рішень. Крім того, аналіз дає змогу прогнозувати подальший розвиток підприємства, визначати напрями оптимізації бізнес-процесів і забезпечувати його адаптацію до змін у зовнішньому середовищі, табл. 2.6.

Таблиця 2.6

Динаміка показників оцінки фінансового стану ІП «Євроголд Індестріз ЛТД»

Показники	Роки			Відхилення 2023 р до 2021 р., +,-
	2021	2022	2023	
1	2	3	4	5
1. Коефіцієнт загальної ліквідності	0,99	1,56	0,95	-0,04
2. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,01	0,10	0,08	0,07
3. Чистий оборотний капітал	-227620	185047	-31505	196115
4. Коефіцієнт автономії	0,29	0,23	0,25	-0,04
5. Коефіцієнт фінансової стабільності	0,42	0,29	0,33	-0,09
6. Коефіцієнт забезпеченості власними засобами	-0,13	-0,16	-0,05	0,08
7. Коефіцієнт оборотності активів	2,21	1,67	1,80	-0,41
8. Коефіцієнт оборотності власного капіталу	4,59	3,20	4,82	0,23

Продовження табл. 2.6

1	2	3	4	5
9. Рентабельність господарської діяльності, %	3,87	-5,66	3,11	-0,76
10. Рентабельність власного капіталу, %	17,74	-28,38	15,87	-1,87
11. Рентабельність продукції, %	30,36	27,36	34,31	3,95

Джерело: складено автором за даними підприємства

За даними табл. 2.6. можна зробити наступні висновки. Коефіцієнт загальної ліквідності у 2023 р. знизився до 0,95 пунктів порівняно з 2021 р., що свідчить про недостатнє покриття поточних зобов'язань оборотними активами. Значне зростання у 2022 р. пов'язане з тимчасовим накопиченням оборотних активів. Коефіцієнт абсолютної ліквідності виріс на 0,07 пунктів до 0,08 пунктів у 2023 р. Це покращення свідчить про збільшення грошових коштів, що забезпечує короткострокову платоспроможність.

Коефіцієнт автономії знизився на 0,04 пункти до 0,25 пунктів, що свідчить про високу залежність підприємства від залученого капіталу. Коефіцієнт фінансової стабільності погіршився на 0,09 пунктів до 0,33 пунктів, через зростання боргових зобов'язань порівняно з власним капіталом. Коефіцієнт забезпеченості власними засобами покращився на 0,08, пунктів, але залишається від'ємним (-0,05), що вказує на недостатність власних коштів для фінансування оборотних активів.

Коефіцієнт оборотності активів зменшився на 0,41 об. в рік, що свідчить про уповільнення обігу активів, хоча зростання у 2023 р. порівняно з 2022-м свідчить про часткове відновлення даного показника. Коефіцієнт оборотності власного капіталу збільшився на 0,23 оберти на рік, що вказує на підвищення ефективності використання власних коштів.

Показник рентабельності господарської діяльності знизився на 0,76%, через зниження прибутковості операційної діяльності. Рентабельність власного капіталу також зменшилася на 1,87%, що демонструє скорочення прибутковості для власників капіталу. В той же час спостерігається збільшення рентабельності продукції на 3,95%, що є позитивною тенденцією та свідчить про підвищення ефективності основної діяльності підприємства.

Таким чином, попри негативний вплив зовнішніх факторів (війна та економічна нестабільність, міграція, мобілізація), підприємству вдалося адаптуватися, покращивши показники ефективності використання ресурсів. Проте значна залежність від залученого капіталу та слабка ліквідність залишаються ключовими ризиками для подальшої стабільності.

2.3. Оцінка ефективності системи управління ресурсним потенціалом підприємства

Однією з найважливіших задач управління підприємствами є формування ресурсного потенціалу на тому рівні, який забезпечить безперебійність його діяльності. Вирішення цієї задачі обумовлюється забезпеченістю функціонування організаційно-економічного механізму управління ресурсним потенціалом досліджуваного підприємства.

Ресурсний потенціал ІП «Євроголд Індестріз ЛТД» є сукупністю усіх наявних ресурсів, організованих і узгоджених на принципах їхнього упорядкування і підсумовування у вигляді організаційно-економічних взаємозв'язків, які мають значення в забезпеченні виробничих процесів під час реалізації цілей економічного розвитку. Інакше, ресурсний потенціал – це об'єктивація кількісно-якісних показників використання ресурсів, їхнього стану, потенціалу управління ними із поглядом на перспективу «розширення» відтворення, що відбиває базисні умови і рівень інтенсивності, а не зміст і призначення процесу виробництва.

Процес управління ресурсним потенціалом досліджуваного підприємства – свідомий, спрямований, координуючий і організуючий процес, за допомогою якого забезпечується виконання поставлених перед підприємством завдань. Такий процес управління вимагає проведення корегуючих заходів, які передусім спрямовані на усунення змін і відхилень, приведення їх у відповідність із встановленими цілями і завданнями. Таким чином, організація управління є важливим засобом, за допомогою якого вхідні ресурси перетворюються на вихідний товар.

Проблеми управління ресурсним потенціалом підприємства необхідно розглядати за трьома аспектами: об'єкти управління, мета і задачі управління, організаційно-економічний механізм управління.

Об'єктами управління ресурсним потенціалом підприємства виступають джерела його формування, вартісна характеристика, структура, комбінація ресурсів, технології ресурсозбереження та ефективність використання ресурсів.

Головним чинником в процесі управління є постановка мети та визначення задач, на основі яких відбувається планування ресурсного потенціалу підприємства. Основною метою управління ресурсним потенціалом є зміцнення конкурентних позицій підприємства, і, як наслідок, приріст прибутку для забезпечення подальшого зростання. Економічно обґрунтоване управління ресурсним потенціалом, який знаходиться в розпорядженні підприємства, виступає передумовою росту його конкурентоспроможності.

Враховуючи, що основна задача системи управління ресурсним потенціалом підприємства ІП «Євроголд Індестріз ЛТД» є забезпечення ефективності через досягнення поставлених цілей з мінімальними витратами ресурсів, до основних задач управління ресурсним потенціалом слід віднести його раціональне використання, розвиток та підвищення ефективності використання, відтворення ресурсного потенціалу.

Враховуючи, що ресурсний потенціал підприємства є складовою всіх його ресурсів розглянемо детальніше основні його складові. Аналіз використання виробничих ресурсів (основних засобів) представлено в табл. 2.7.

Таблиця 2.7

Аналіз ефективності використання виробничих ресурсів (основних засобів)

ІП «Євроголд Індестріз ЛТД»

Показник	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення 2023 р. до 2021 р.	
				(+,-)	%
1	2	3	4	5	6
Чистий дохід від реалізації продукції	987525	791890	960852	-26673	-2,70
Середньорічна вартість необоротних активів, тис. грн.	245447	261811,5	238951,5	-6495,5	-2,65

Продовження табл. 2.7

1	2	3	4	5	6
Продуктивність праці, тис. грн. / чол.	936,04	910,22	1396,59	460,55	49,20
Фондовіддача, тис. грн. / тис. грн.	4,02	3,02	4,02	0	0
Фондомісткість, тис. грн./ тис. грн.	0,25	0,33	0,25	0	0
Фондоозброєність, тис. грн./ тис. грн.	232,65	300,93	347,31	114,66	49,28
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,44	0,51	0,55	0,11	25,00
Коефіцієнт придатності основних засобів	0,56	0,49	0,45	-0,11	-19,64
Коефіцієнт оновлення основних засобів	0,12	0,07	0,03	-0,09	-75,00
Коефіцієнт вибуття основних засобів	0,08	0,10	0,11	0,03	37,50
Рентабельність основних засобів,%	15,55	-18,16	13,23	-2,32	X

Джерело: складено автором за даними підприємства

В табл. 2.7 представлено основні тенденції у використанні виробничих ресурсів підприємства в період 2021–2023 рр. Отже, чистий дохід від реалізації продукції зменшився на 2,7%, що свідчить про деяке скорочення обсягів продажів. Середньорічна вартість необоротних активів знизилася на 2,65%, що може вказувати на недостатнє інвестування в основні засоби через нестійне економічне, політичне та соціальне становище в країні на тлі російської агресії і війни в Україні. Продуктивність праці працівників зросла на значні 49,2%, що є позитивним показником ефективності використання працівників на фоні суттєвого зменшення чисельності персоналу.

Показник фондовіддачі залишився стабільним - 4,02 грн., що обумовило також не змінний рівень фондомісткості, що вказує на стабільне використання основних засобів. Фондоозброєність збільшилася на 49,28%, що свідчить про покращення забезпечення працівників основними засобами. Коефіцієнт зносу основних засобів зріс на 25%, що є негативною тенденцією і свідчить про старіння обладнання. Коефіцієнт оновлення основних засобів різко скоротився на 75%, що свідчить про низький рівень оновлення виробничих потужностей. Коефіцієнт вибуття основних засобів зріс на 37,5%, що може бути пов'язано зі списанням або консервацією старого обладнання. Рентабельність основних засобів знизилася з 15,55% до 13,23%, що вказує на зменшення ефективності їх використання.

Загалом, попри зростання продуктивності праці, спостерігається негативна динаміка в оновленні і технічному стані основних засобів, що може впливати на майбутню конкурентоспроможність підприємства.

Аналіз використання виробничих ресурсів (матеріальних ресурсів) підприємства наведено в табл. 2.8.

Таблиця 2.8

Оцінка використання виробничих ресурсів (матеріальних ресурсів)
підприємства

Показник	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення 2023 р. до 2021 р.	
				(+,-)	%
1	2	3	4	5	6
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	987525	791890	960852	-26673	-2,70
Собівартість продукції, тис. грн.	757529	621792	715407	-42122	-5,56
Матеріальні витрати, тис.грн	678086	464364	578452	-99634	-14,69
Середньорічна вартість оборотних активів, тис. грн.	446965,5	474406	533387	86412,5	19,34
Матеріаловіддача, грн.	0,69	0,60	0,77	0,08	11,59
Матеріаломісткість, грн.	1,45	1,67	1,30	-0,15	-10,34
Коефіцієнт оборотності оборотних активів, об. в рік	2,21	1,67	1,80	0,41	-18,55
Коефіцієнт завантаження 1 обороту оборотних засобів	0,45	0,60	0,56	0,11	24,44
Тривалість одного обороту оборотних активів, днів	162,90	215,57	200,00	37,1	22,77
Рентабельність оборотних активів,%	8,54	-10,02	5,93	-2,61	X
Питома вага матеріальних витрат у собівартості продукції	0,90	0,75	0,81	-0,09	X

Джерело: складено автором за даними підприємства

Табл. 2.8 демонструє ключові аспекти використання матеріальних ресурсів підприємством у 2021–2023 рр. Чистий дохід від реалізації продукції зменшився на 2,7%, що може вказувати на зниження попиту або обсягів продажів. Собівартість продукції знизилася на 5,56%, що свідчить про зменшення витрат на виробництво, і є позитивним зменшенням щодо темпів зниження чистого доходу.

Матеріальні витрати скоротилися на 14,69%, що може бути результатом оптимізації ресурсів або зменшення обсягів виробництва. Середньорічна вартість оборотних активів збільшилася на 19,34%, що свідчить про зростання обігових

засобів. Матеріаловіддача зросла на 11,59%, що є позитивним показником ефективності використання матеріальних ресурсів. В той же час, матеріаломісткість зменшилася на 10,34%, що свідчить про зниження витрат матеріалів на одиницю продукції, що може бути викликано або зменшенням обсягів господарювання або оптимізацією витрат за рахунок підвищення ефективності управління ними. Коефіцієнт оборотності оборотних активів знизився на 18,55%, що вказує на сповільнення обороту обігових коштів, що відобразилося на тривалості одного обороту оборотних активів, яка збільшилася на 22,77%, що свідчить про подовження періоду повернення коштів. Рентабельність оборотних активів зменшилася на 2,61%, що може бути обумовлене зниженням прибутковості. Питома вага матеріальних витрат у собівартості продукції зменшилася, що може вказувати на раціональне використання матеріалів.

В цілому підприємство демонструє покращення ефективності використання матеріальних ресурсів, хоча є тенденції до уповільнення обіговості оборотних активів, що потребує уваги. Окремою складовою виробничого потенціалу поряд із основними засобами та матеріальними ресурсами виступають оборотні кошти підприємства, аналіз яких наведено у табл. 2.9.

Таблиця 2.9

Аналіз ефективності використання виробничих ресурсів (оборотних коштів)
підприємства

Показник	Рік			Відхилення 2023 р. до 2021 р.	
	2021	2022	2023	+/-	%
1	2	3	4	5	6
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн	987525	791890	960852	-26673	-2,70
Чистий фінансовий результат, тис. грн.	38168	-47532	31620	-6548	-17,16
Середні залишки оборотних коштів, тис. грн.	229665	236685	272393	42728	18,6
Коефіцієнт оборотності оборотних коштів, об. в рік	4,30	3,35	3,53	-0,77	-17,91
Коефіцієнт завантаження оборотних коштів	0,23	0,30	0,28	0,05	21,74
Тривалість обороту оборотних коштів, днів	83,72	107,46	101,98	18,26	21,81
Рентабельність оборотних коштів, %	16,62	-20,08	11,61	-5,01	X

Джерело: складено автором за даними підприємства

За даними табл. 2.9 можна зробити наступні висновки. Чистий фінансовий результат знизився на 17,16%, що свідчить про скорочення прибутковості. Середні залишки оборотних коштів зросли на 18,6%, що вказує на збільшення оборотних активів. Коефіцієнт оборотності оборотних коштів зменшився на 17,91%, що свідчить про зниження швидкості обороту оборотних активів внаслідок скорочення обсягів реалізації. Коефіцієнт завантаження оборотних коштів зріс на 21,74%, що вказує на більш значну потребу у фінансуванні оборотних засобів на одиницю продукції. Тривалість обороту оборотних коштів збільшилася на 21,81%, що свідчить про подовження періоду їх обертання, що може впливати на ліквідність підприємства. Рентабельність оборотних коштів зменшилася з 16,62% до 11,61%, що говорить про зниження ефективності їх використання.

За даними проведеного аналізу можемо стверджувати, що на підприємстві спостерігається гальмування швидкості оборотності оборотних коштів і зниження їх рентабельності, що вказує на необхідність оптимізації фінансових ресурсів для підвищення ефективності діяльності.

Так як трудові ресурси також виступають частиною виробничих ресурсів підприємства проаналізуємо їх в табл. 2.10.

Таблиця 2.10

Аналіз трудових ресурсів підприємства

Показник	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення 2023 р. до 2021 р.	
				(+,-)	%
1	2	3	4	5	6
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн	987525	791890	960852	-26673	-2,70
Середньооблікова чисельність працівників, чол.	1055	870	688	-367	-34,79
Продуктивність праці, тис. грн./чол.	936,04	910,22	1396,59	460,55	49,20
Фондоозброєність, тис. грн./тис. грн.	232,65	300,93	347,31	114,66	49,28
Фонд оплати праці, тис. грн.	223912	141409	166939	-56973	-25,44
Коефіцієнт обороту найманих працівників	0,04	0,03	0,09	0,05	125
Коефіцієнт плинності кадрів	0,12	0,21	0,26	0,14	116,67
Зарплатомісткість продукції, тис.грн./тис. грн.	0,23	0,18	0,17	-0,06	-26,09

Джерело: складено автором за даними підприємства

Аналізуючи дані, наведені в табл. 2.10. можна зробити наступні висновки. Середньооблікова чисельність працівників скоротилася на 367 осіб (34,79%), за рахунок: втрати кваліфікованих кадрів через міграцію або мобілізацію населення, необхідність оптимізації штату через втрату деяких ринкових сегментів. Продуктивність праці зросла на 49,20% (460,55 тис. грн./чол.), що свідчить про те, що скорочення чисельності працівників супроводжувалося підвищенням ефективності залишених кадрів, можливо за рахунок посилення мотивації працівників через зміну умов оплати праці чи підвищення відповідальності.

Фондоозброєність збільшилася на 49,28%, що може бути пов'язано із скороченням 34,79% працівників. Скорочення персоналу вплинуло на зменшення фонду оплати праці на 25,44%. Коефіцієнт обороту найманих працівників зріс на 125%, а коефіцієнт плинності кадрів – на 116,67%. Це свідчить про значні коливання кадрового складу на підприємстві внаслідок війни в країні. Зарплатомісткість продукції зменшилася на 26,09%, це свідчить про зниження витрат на оплату праці у розрахунку на одиницю продукції, що могло бути досягнуто за рахунок оптимізації процесів.

Підприємство зменшило чисельність персоналу та фонд оплати праці, що призвело до підвищення продуктивності праці та ефективності використання фондів. Однак зростання плинності кадрів і обороту працівників вказує на можливі проблеми з умовами праці та мотивацією персоналу. Для стабілізації ситуації підприємству варто посилити увагу до політики управління кадрами та забезпечити кращі умови для залучення і утримання працівників.

Окремою ланкою у ресурсному потенціалі підприємства виділяють фінансові ресурси підприємства, динаміку яких представимо в табл. 2.11.

Таблиця 2.11

Аналіз ефективності використання фінансових ресурсів та капіталу підприємства

Показник	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення 2023 р. до 2021 р.	
				(+,-)	%
1	2	3	4	5	6
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	987525	791890	960852	-26673	-2,70

Продовження табл. 2.11

1	2	3	4	5	6
Середньорічна вартість активів підприємства, тис. грн.	692412,5	736217,5	772338,5	79926	11,54
Середньорічна вартість власного капіталу підприємства, тис. грн.	215197	167665	199284	-15913	-7,4
Середньорічна вартість залученого капіталу підприємства, тис. грн.	457285	309202	604030	146745	32,1
Коефіцієнт автономії	0,29	0,23	0,25	-0,04	
Коефіцієнт фінансової стабільності	0,42	0,29	0,33	-0,09	
Коефіцієнт забезпеченості власними засобами	-0,13	-0,16	-0,05	0,08	
Рентабельність активів, %	5,51	-6,46	4,09	-1,42	X
Рентабельність власного капіталу, %	17,74	-28,38	15,87	-1,87	X
Рентабельність залученого (позикового) капіталу, %	8,35	-15,37	15,87	7,52	X

Джерело: складено автором за даними підприємства

Узагальнивши дані, представлені в табл. 2.11 відмітимо те, що середньорічна вартість активів підприємства зросла на 11,54% , це може свідчити про розширення обсягів діяльності або залучення додаткових інвестицій, спрямованих на модернізацію чи розвиток. Середньорічна вартість власного капіталу скоротилася на 7,40%, що вказує на можливе вилучення капіталу внаслідок збитків у 2022 р. Середньорічна вартість залученого капіталу значно зросла на 32,10%, це може свідчити про активніше використання кредитних ресурсів для покриття фінансових потреб підприємства. Коефіцієнт автономії знизився на 0,04, що свідчить про зростання залежності підприємства від зовнішніх фінансових ресурсів. Коефіцієнт фінансової стабільності зменшився на 0,09, що є негативним сигналом про зниження здатності підприємства покривати свої зобов'язання за рахунок власних коштів. Коефіцієнт забезпеченості власними засобами зріс на 0,08, що вказує на певне покращення здатності підприємства фінансувати свої оборотні активи власними ресурсами.

Рентабельність активів зменшилася на 1,42%, це може бути наслідком зниження прибутковості діяльності або недостатньо ефективного використання активів. Рентабельність залученого капіталу зросла на 7,52%, це позитивна динаміка, яка демонструє ефективне використання позикових коштів для отримання доходу.

Підприємство демонструє змішану динаміку ефективності використання фінансових ресурсів. Збільшення залученого капіталу та зниження показників автономії свідчить про зростання залежності від зовнішніх джерел фінансування, що може підвищувати фінансові ризики. Водночас, рентабельність залученого капіталу свідчить про ефективність його використання. Для стабілізації фінансової стійкості необхідно збалансувати структуру капіталу, зменшити залежність від позикових коштів та забезпечити ефективне управління активами.

Аналіз використання ресурсного підприємства свідчить про його неоднорідний рівень розвитку. Підприємство демонструє загальну тенденцію до зниження чистого доходу (на 2,7%), що може бути викликано зменшенням попиту або зовнішніми ринковими факторами. Однак є певні позитивні аспекти, такі як зростання продуктивності праці (на 49,2%) і фондоозброєності (на 49,28%), що свідчить про підвищення ефективності роботи персоналу і використання основних засобів.

З іншого боку, зростання коефіцієнтів зносу основних засобів та значне скорочення чисельності працівників (на 34,79%) разом із високою плинністю кадрів (116,67%) вказують на погіршення кадрового забезпечення. Також спостерігається зниження фінансової стійкості, зменшення рентабельності активів і власного капіталу, що свідчить про підвищення залежності від позикових коштів і зростання фінансових ризиків.

У цілому, ресурсний потенціал підприємства можна оцінити як середній із ризиками нестабільності. Для його покращення слід зосередитися на оптимізації витрат, модернізації основних засобів, стабілізації кадрової ситуації та забезпеченні фінансової стійкості.

Висновки до розділу 2

Для детального дослідження ресурсного потенціалу об'єктом дослідження в роботі обрано Іноземне підприємство «Євроголд Індестріз ЛТД». Підприємство спеціалізується на виробництві побутових товарів, орієнтуючись як на внутрішній,

так і на міжнародний ринки, щоб максимально задовольнити потреби своїх клієнтів. Основною метою діяльності ІП «Євроголд Індестріз ЛТД» є досягнення високого рівня ефективності виробництва, розвиток працівників, впровадження енергозберігаючих технологій та дотримання екологічних стандартів.

Оцінивши основні економічні показники діяльності підприємства ми дійшли наступних висновків. З початком війни в Україні у 2022 р. підприємство, яке виробляє побутові товари, зіткнулося зі значними викликами, що вплинуло на основні економічні показники. Війна спричинила порушення логістики, скорочення платоспроможного попиту та зменшення виробничих потужностей. Отже, у 2022 році спостерігається різке падіння чистого доходу від реалізації продукції підприємства до 791890 тис. грн. на 19,8% порівняно з 2021 р., але вже у 2023 р. показник частково відновився, досягнувши 960852 тис. грн., тобто зменшення відносно 2021 р. склало вже 2,7%.

Аналіз використання ресурсного підприємства свідчить про його неоднорідний рівень розвитку. Підприємство демонструє загальну тенденцію до зниження чистого доходу (на 2,7%), що може бути викликано зменшенням попиту або зовнішніми ринковими факторами. Однак є певні позитивні аспекти, такі як зростання продуктивності праці (на 49,2%) і фондоозброєності (на 49,28%), що свідчить про підвищення ефективності роботи персоналу і використання основних засобів. З іншого боку, зростання коефіцієнтів зносу основних засобів та значне скорочення чисельності працівників (на 34,79%) разом із високою плинністю кадрів (116,67%) вказують на погіршення кадрового забезпечення. Також спостерігається зниження фінансової стійкості, зменшення рентабельності активів і власного капіталу, що свідчить про підвищення залежності від позикових коштів і зростання фінансових ризиків.

У цілому, ресурсний потенціал підприємства можна оцінити як середній із ризиками нестабільності. Для його покращення слід зосередитися на оптимізації витрат, модернізації основних засобів, стабілізації кадрової ситуації та забезпеченні фінансової стійкості.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ІП «ЄВРОГОЛД ІНДЕСТРІЗ ЛТД»

3.1. Організаційно-методичні засади удосконалення системи управління ресурсним потенціалом підприємства

В умовах ринкової економіки проблема ефективності використання ресурсного потенціалу є однією з основних проблем економіки підприємства. Суть цієї проблеми полягає у визначенні напрямів та способів досягнення максимального результату діяльності підприємства в умовах рідкості, обмеженості ресурсів. Максимізація результатів діяльності підприємства можлива за його ефективного функціонування.

Проблема ефективності діяльності підприємства має два аспекти – цільовий (максимізація результатів) та ресурсний (мінімізація ресурсів).

Цільовий аспект має якісну характеристику діяльності підприємства з погляду результату діяльності та ступеня задоволення потреб ринку.

Ресурсний аспект відбиває раціональність використання наявних ресурсів.

Цільовий та ресурсний аспекти тісно взаємопов'язані. Ефект у рамках цільового аспекту змінюється прямо пропорційно обсягу та якості використовуваних ресурсів.

Підвищення ефекту в рамках цільового аспекту на основі зростання ефективності використання кожної одиниці наявних ресурсів говорить про інтенсивну форму функціонування ресурсного потенціалу підприємства. Підвищення ефекту у рамках цільового аспекту за рахунок залучення до діяльності підприємства додаткових ресурсів є екстенсивною формою функціонування ресурсного потенціалу.

Ефективне використання ресурсного потенціалу великою мірою залежить від грамотного управління його структурними елементами. Управління ресурсним потенціалом підприємства реалізується у вигляді використання сукупності економічних, правових, організаційних, соціально-психологічних методів у рамках

існуючої організаційної структури підприємства. Ці методи спрямовані на виконання функцій управління розвитком та використанням ресурсного потенціалу підприємства.

Вдосконалення організації управління ресурсним потенціалом підприємства може проводитися із застосуванням механізму підвищення ефективності використання трудових, фінансових, інформаційних та природних ресурсів, що беруть участь у формуванні та реалізації поточних та перспективних (стратегічних) цілей з урахуванням зовнішніх та внутрішніх змін діяльності підприємства. Від зазначеного механізму до багато в чому залежать способи використання ресурсів, які забезпечують реалізацію цілей підприємства.

Для підвищення ефективної управління ресурсним потенціалом на досліджуваному підприємстві необхідно запровадити систему стратегічного управління даним потенціалом, яка представляє безперервний процес управлінської діяльності, отже, процес стратегічного управління економічним потенціалом підприємства, зокрема ІП «Євроголд Індестріз ЛТД» повинен включати керування його складовими, рис. 3.1.

Процес стратегічного управління ресурсним потенціалом підприємства повинен складатися з наступних блоків: стратегічний аналіз зовнішнього середовища (можливостей та загроз, що походять від нього), включаючи аналіз підприємства та аналіз конкурентів; аналіз внутрішнього середовища підприємства, SWOT-аналіз для визначення стратегічних ресурсів та наявних конкурентних переваг; формування, оцінка та вибір стратегії із можливих альтернатив (стратегічний вибір); реалізація обраної стратегії з урахуванням наявних ресурсів та можливостей (реалізація стратегії).

У систему функціональних стратегій управління ресурсним потенціалом підприємства можуть бути: стратегія модифікації системи управління; маркетингова стратегія; стратегія НДДКР; продуктово-ринкова стратегія; інвестиційно-фінансова стратегія; ресурсна стратегія; кадрової стратегії.

В результаті розробки функціональних стратегій уточнюються потреби у капітальних вкладеннях, розміри виробничих та накладних витрат. Ця інформація

надходить з фінансової стратегії, яка в розгорнутому вигляді призначена для остаточного балансування фінансових потреб та можливостей підприємства, визначення найбільш доцільних форм залучення позикових коштів та уточнення чисельності значень показників стратегічної ефективності.

Рис. 3.1 Управління розвитком та використанням ресурсного потенціалу підприємства

Джерело: складено автором на основі власних досліджень

Узгодженість дій у рамках розроблених стратегій управління складовими ресурсного потенціалу підприємства дозволить витримувати єдину економічну політику розвитку та покращення використання структури ресурсного потенціалу.

Розробка стратегічних прогнозів має проводитись у рамках ситуаційного моделювання. Щодо структури ресурсного потенціалу, ситуаційне моделювання дозволить виявити його найбільш оптимальну структуру.

Стратегічне управління ресурсним потенціалом може виконувати роль інструментарію, що дозволяє органам управління підтримувати зростання економічної, інноваційної активності та результативності на тривалий період часу, а також аналізувати його майбутнє використання.

Аналіз ресурсного потенціалу підприємства безпосередньо пов'язаний з керуванням його функціональними елементами (ресурсним забезпеченням, виробничо-технічною базою, менеджментом тощо). Це зумовлює необхідність інтегрованості процесу оцінювання ресурсного потенціалу підприємства із загальною системою управління.

Шляхом порівняння обсягу діяльності підприємства та величини ресурсного потенціалу можна визначити його цінність та виявити невикористані резерви підприємства.

Оцінка ефективності ресурсного потенціалу підприємства дозволяє виявити наявні можливості підприємства, ступінь використання ресурсного потенціалу шляхом зіставлення його величини з обсягами діяльності підприємства, визначити його оптимальну структуру для виявлення резервних та недовикористаних можливостей, виявити напрямки ефективних вкладень у розвиток ресурсного потенціалу підприємства.

Складністю оцінки ефективності використання ресурсного потенціалу є несумірність окремих компонентів, а саме інноваційного та організаційного потенціалів. Оцінку ефективності використання ресурсного потенціалу слід розглядати як комплексну систему дій, що забезпечує розробку взаємозалежних і таких, що не суперечать один одному управлінських рішень, кожне з яких робить свій внесок у результативність усієї системи управління підприємством.

Напрями підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу підприємства повинні включати ефективність використання його складових.

Важливими напрямками підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу є зменшення кількості фізично та морально застарілого обладнання та швидке залучення у виробництво нового, сучаснішого, і навіть оптимізація структури виробничого потенціалу, зменшення простоїв обладнання,

впровадження сучасних технологій, що заощаджують час з метою збільшення продуктивності праці, запровадження організації контролю за обліком робочого часу, з метою зменшення непродуктивних втрат, витрат і простоїв робітників.

Кваліфікація трудового потенціалу відіграє велику роль в ефективності його використання. Тому, наскільки грамотним є співробітник, наскільки дбайливо та зі знанням своєї справи він збуде поводитися з дорогого стоячим обладнанням, від того будуть залежати терміни його служби та ймовірності поломки. Необхідно проводити регулярні заходи, які передбачають підвищення кваліфікації робітників, покращення умов праці та відпочинку.

Проблема підвищення продуктивності праці є багатогранною: підвищення конкурентоспроможності продукції, підвищення результатів діяльності підприємства, покращення соціальних умов праці, зниження витрат на виробництво та реалізацію продукцію та тощо. З цього погляду ефективною можна визнати тільки таку працю, яка поряд з певною продуктивністю забезпечує можливості всебічного розвитку фізичних, розумових сил і здібностей людини в процесі праці; запобігає негативному впливу виробничої обстановки, формування позитивного соціального клімату в трудових колективах, посилення соціально-політичної активності та вдосконалення всього образу життя.

Підвищення його ефективності використання організаційного потенціалу пов'язане із удосконаленням структури апарату управління, організації управління виробництвом, покращенням кадрової підготовки виробничого персоналу; удосконаленням організації допоміжних служб та господарств, організації праці.

Підсумовуючи вищесказане відмітимо, що першочерговим етапом у побудові ефективного управління ресурсним потенціалом є встановлення місії. Ставиться глобальна мета діяльності підприємства, яка відображає призначення підприємства, його роль у суспільстві та забезпечення власних конкретних інтересів. Після встановлення місії необхідно встановити конкретні цілі діяльності. При цьому ефективне управління ресурсним потенціалом повинно бути спрямоване на виконання не тільки основної місії підприємства, але і його цілей,

які виходять з його місії. Досягнення місії відбувається на основі детально розробленої стратегії та адекватної системи оціночних показників.

Управління ефективністю ресурсного потенціалу необхідно розглядати як допоміжний етап, який повинен містити такі напрями, як якість управління та управління результатами. Якість управління передбачає, в першу чергу, культуру управління, в межах якого підприємство прагне досягнути поставлених цілей. Даний напрям повинен формуватися під впливом ефективної системи мотивації та контролю за чіткого визначення цілей і пріоритетів розвитку підприємства й однозначному поділі повноважень і відповідальності. Управління результатами діяльністю повинно містити сукупність систематичних процедур і підходів, що використовуються для оцінювання результатів діяльності підприємства та зворотного впливу з метою їх покращання. Прийняття рішень має відповідати загальним вимогам, що висуваються до будь-яких управлінських рішень. Вони мають бути обґрунтованими, цілеспрямованими, кількісно та якісно визначеними, правомірними, оптимальними, своєчасними, комплексними й гнучкими. Тільки за умов дотримання цих принципів прийняті рішення будуть виконувати керуючу (сприяти досягненню поставлених цілей), координуючу (узгоджувати окремі дії, рішення, діяльність окремих фахівців та підрозділів) та мобілізуючу (активізація виконавців) функції.

Кінцевим етапом побудови системи ефективного управління ресурсним потенціалом підприємств є контроль. Контроль, як важливий та необхідний етап, повинен містити застосування системи спостереження і перевірки відповідності використання ресурсів підприємства встановленим стандартам та іншим нормативам, прийнятим планам, програмам і оперативним управлінським рішенням, а також виявлення допущених відхилень від прийнятих принципів організації та ведення господарства.

Деталізуємо напрями підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу ІІІ «Євроголд Індекстріз ЛТД» з урахуванням аналізу ресурсного потенціалу, проведеного у попередньому розділі роботи :

- якісне оновлення, розширення та модернізації матеріально-технічної бази;

- проведення гнучкої закупівельної політики щодо формування товарних ресурсів, товарних запасів, надходження сировини та матеріалів;
- заміна працівників апарату управління, які не змогли адаптуватися до роботи в ринкових умовах та за умов воєнного стану;
- поповнення трудових ресурсів молодими, ініціативними кадрами з числа випускників закладів вищої освіти;
- оптимізації організаційної структури управління та розробки мотиваційної моделі зацікавленості працівників підприємств у результатах індивідуальної й колективної праці;
- забезпечення високої швидкості обороту капіталу та поповнення власних оборотних коштів;
- формування сучасної інформаційної бази для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, діагностики та запобігання кризовим явищам;
- впровадження сучасних технологій виробництва продукції, обґрунтування асортиментної політики виробничих підприємств шляхом проведення маркетингових досліджень;
- залучення до розробки та реалізації інвестиційних проектів підприємств різних форм власності та господарювання.

Таким чином, ефективність використання ресурсного потенціалу, його структури безпосередньо впливають на результати діяльності підприємства, чим ефективніше використовується потенціал, тим вище результати діяльності підприємства. Серед основних напрямів удосконалення управління ресурсним потенціалом, які є базою для подальших удосконалень є: удосконалення оргструктури управління підприємством та укріплення взаємозв'язків між елементами систем управління; підвищення результату від використання матеріально-технічної бази підприємства, кадрового складу та технології виробництва продукції.

3.2. Обґрунтування резервів в сфері управління ресурсним потенціалом підприємства

Для підвищення ефективності управління ресурсним потенціалом нами обрано його технічну складову, а саме – основні засоби, за якими, як нами було встановлено, спостерігається негативна динаміка в оновленні і технічному стані, що може впливати на майбутню конкурентоспроможність підприємства.

Ефективне використання об'єктів основних засобів здійснює вплив не лише на обсяги випуску продукції підприємством, а й величину витрат на її виробництво, рівень рентабельності та інші показники економічної діяльності. Це викликає необхідність пошуку резервів зростання ефективності їх використання, реалізація яких сприяє нарощуванню обсягів випуску високоякісної продукції за тих самих розмірів основних засобів.

З метою підвищення фондовіддачі необхідно активно використовувати як екстенсивні фактори її зростання, спрямовані на підвищення корисного часу роботи машин та обладнання та інших об'єктів активної частини основних засобів, так і інтенсивні фактори, що сприяють підвищенню продуктивності машин та обладнання в одиницю робочого часу.

В загальному вигляді система резервів зростання ефективності використання об'єктів основних засобів включає такі групи:

1. Група резервів, активізація яких сприяє покращенню технічного стану об'єктів основних засобів, що включає заходи з:

- технічного переозброєння виробничих потужностей підприємства на основі комплексної автоматизації виробничих процесів;

- заміни морально застарілого обладнання на більш сучасне, високопродуктивне;

- впровадження сучасних прогресивних виробничих технологій, спеціального інструменту та промислового оснащення;

- використання засобів механізації виробничих процесів у допоміжних та обслуговуючих виробництвах;

- розвитку та підтримки винахідництва та раціоналізації.

2. Група резервів, реалізація яких сприяє збільшенню робочого часу машин та обладнання, що передбачають реалізацію заходів, спрямованих на:

- ліквідацію обладнання, що не використовується;
- зменшення термінів проведення ремонтних робіт;
- зниження часу простоїв машин та обладнання.

3. Група резервів, реалізація яких забезпечує покращення організації та управління виробничими процесами та передбачає здійснення заходів щодо:

- якнайшвидшого досягнення проектної продуктивності заново введених виробничих систем;
- раціоналізації матеріально-технічного забезпечення виробничих процесів;
- удосконалення системи управління виробничими процесами;
- розвитку системи стимулювання та мотивації співробітників, що сприяє раціональному використанню об'єктів основних засобів.

Таким чином, для забезпечення сталого зростання ефективності використання об'єктів основних засобів необхідно виконувати комплекс завдань, які включають забезпечення виробничого процесу сучасним високопродуктивним та економічним обладнанням; проведення своєчасного технічного огляду обладнання та підтримка технічно справного стану об'єктів основних засобів протягом всього їх терміну служби; створення адекватних умов для ефективного використання об'єктів основних засобів.

Щодо умов діяльності ІП «Євроголд Індестріз ЛТД», враховуючи результати проведеного аналізу та загальні напрями підвищення ефективності використання основних виробничих засобів, пропонуються напрямки вдосконалення управління основними засобами, цілі та способи реалізації яких представлені в табл. 3.1.

Реалізація вищезгаданих заходів дозволить підприємству підвищити ефективність використання об'єктів основних засобів, випускати продукт, що користується попитом та забезпечити у довгостроковій перспективі високу прибутковість та ефективність виробництва.

Розглянемо шляхи реалізації резервів зростання ефективності використання основних виробничих засобів ІП «Євроголд Індестріз ЛТД» детально.

Для оптимізації структури основних засобів та зниження величини пасивної частини на підприємстві доцільно ліквідувати об'єкти основних засобів, що не використовуються.

Таблиця 3.1

Основні напрямки підвищення ефективності використання основних засобів
ІП «Євроголд Індестріз ЛТД»

Напрямок резерву зростання ефективності використання основних засобів	Мета реалізації	Спосіб реалізації	Очікувані результати
1	2	3	4
Ліквідація застарілих і невикористовуваних об'єктів основних засобів	Зниження величини пасивної частини основних засобів	Продаж за залишковою вартістю невикористовуваних об'єктів основних засобів	Оптимізація структури основних засобів, зниження витрат на їх утримання
Впровадження сучасних прогресивних виробничих технологій, спеціального інструменту та промислового оснащення	Поліпшення технічного стану основних засобів	Придбання сучасного обладнання для забезпечення виробничого процесу	Збільшення обсягів виробництва продукції та розширення її асортименту
Зниження часу простоїв машин та обладнання	Підвищення корисного часу роботи активної частини основних засобів	Скорочення внутрішньозмінних простоїв обладнання за рахунок ліквідації втрат робочого часу співробітників, обслуговуючих об'єкти основних засобів	Зниження непродуктивних втрат робітника часу обладнання, збільшення обсягів виробництва продукції
Вдосконалення системи управління виробничими процесами	Поліпшення організації управління основними засобами	Придбання та впровадження в експлуатацію автоматизованої інформаційної системи управління основними засобами – Enterprise Asset Management – EAM	Підвищення ефективності основних засобів за рахунок автоматизації процесів планування їх технічного обслуговування та ремонту

Джерело: складено автором на основі власних досліджень

За даними оперативного обліку на балансі ІП «Євроголд Індестріз ЛТД» на кінець 2023 року у складі пасивної частини основних засобів обліковується об'єкти, які не приймають участі у виробничому процесі підприємства. Їхня вартість становить 6,4% від загальної вартості основних засобів підприємства на кінець 2023 року. Тому для оптимізації складу та структури основних засобів, а також зниження витрат на їх утримання доцільно реалізувати ці об'єкти. При цьому оптимізація структури основних засобів позитивно позначиться на показниках ефективності їх використання.

Для підвищення фондовіддачі необхідно застосовувати у виробничому процесі сучасне автоматизоване обладнання для виготовлення окремих деталей та комплектуючих готових виробів.

В даний час, при виготовленні деякої продукції із дерева за індивідуальними проектами ІП «Євроголд Індестріз ЛТД», користується послугами сторонньої організації. Враховуючи, що дизайн деяких видів продукції, яка виготовляється за індивідуальними замовленнями користується стійким попитом ми вважаємо, що підприємству доцільно придбати у власність необхідне обладнання для виробництва такої продукції, а саме полірувальний центр із ЧПУ «GROOVE 215» (Lovati, Італія).

Автоматична машина «GROOVE 215» з числовим програмним забезпеченням управління призначена для прямолінійного та фігурного полірування та шліфування деталей різної складності.

Машина управляється за допомогою безщіткового двигуна та комплектується комплектом різцетримачів на 16 позицій з автоматичним захопленням та автоматичним поверненням інструменту. Операції завантаження та розвантаження деревини здійснюються автоматично. На робочій поверхні можуть бути розташовані одночасно дві заготовки деревини. Робочий стіл має центруючі пристрої, позиціонування листа деревини на робочій поверхні, а також дозволяє закріплювати заготовки за допомогою вакуумної системи. Верстат може бути запрограмований за допомогою використання персонального комп'ютера для нанесення будь якого узору на деревині.

Використання сучасного обладнання дозволить ІІ «Євроголд Індестріз ЛТД» покращити власне виробництво деревної продукції та забезпечити споживачів продукцією сучасного дизайну.

З метою забезпечення зростання корисного робочого часу обладнання на підприємстві необхідно скоротити тривалість внутрішньозмінних простоїв, для чого доцільно здійснювати заходи, спрямовані на зниження непродуктивних втрат робочого часу працівників, які обслуговують об'єкти основних засобів, внаслідок прогулів, запізнень та захворюваності.

Необхідною умовою усунення непродуктивних втрат робочого часу внаслідок прогулів та запізнень є трудова дисципліна. Тому на підприємстві для підвищення контролю за її дотриманням доцільно провести профілактичні бесіди з співробітниками, які допустили порушення, ознайомити їх з відповідальністю та системою покарань, з Правилами трудового розпорядку підприємства під розпис.

Для зниження рівня захворюваності співробітників та збільшення фонду робочого часу на підприємстві необхідно здійснювати заходи, спрямовані на забезпечення нормального мікроклімату у виробничих приміщеннях (температурний режим, рівень вологості, рух повітря, освітлення тощо). Здійснення цих заходів не вимагає додаткових витрат, а лише чіткого виконання своїх посадових осіб обов'язків молодшого обслуговуючого персоналу (прибиральників виробничих приміщень), які полягають у регулярному провітрюванні приміщень, миття вікон, своєчасній заміні вийшли з ладу освітлювальних приладів тощо.

Скорочення внутрішньозмінних простоїв обладнання внаслідок порушення трудової дисципліни та захворюваності співробітників призведе до збільшення обсягів виробництва і, відповідно, до зростання ефективності використання основних засобів на підприємстві.

Простої обладнання з причини технічної несправності становлять серйозну виробничу проблему промислового підприємства. Однак при своєчасному проведенні регламентних робіт з технічного обслуговування устаткування ймовірність виходу його з ладу скорочується. Крім того, накопичуючи та

аналізуючи інформацію про причини несправностей та поломок, технічні фахівці підприємства, відповідальні за технічний стан обладнання можуть планувати додаткові заходи щодо запобігання збоїв у майбутньому. Оптимізувати процеси планового ремонту та технічного обслуговування об'єктів основних засобів дозволяють сучасні системи автоматизації управління основними засобами. Для цього ІП «Євроголд Індестріз ЛТД» рекомендується придбання та введення в експлуатацію програмного комплексу управління ремонтами та технічним обслуговуванням обладнання підприємства Global-EAM, розробленого компанією «Бізнес Технології» для інформаційного забезпечення робіт з технічного обслуговування та ремонту обладнання.

Впровадження системи Global-EAM на ІП «Євроголд Індестріз ЛТД» дозволить визначитися з оптимальною стратегією технічного обслуговування та здійснити перехід для певних видів або одиниць обладнання від регламентного технічного обслуговування, до ремонтів за «технічним станом», що враховує при проведенні робіт стан вузлів і агрегатів за відповідністю контрольованих параметрів номінальним значенням, тим самим формуючи завдання працювати лише у разі потреби.

Реалізовані в середовищі системи Global-EAM методики критеріальної оцінки стану обладнання, а також оцінки можливих наслідків відмови дозволяють виводити оцінку необхідності виконання ремонту обладнання з урахуванням багатьох факторів таких як: технічний стан; критичність обладнання; важливість підрозділу і т.п. Закладені в системі Global-EAM методики дозволяють вибирати найбільш значущі та важливі роботи в межах встановленого ліміту фінансування.

Програмний комплекс дозволяє також накопичувати та систематизувати інформацію про причини технічної несправності обладнання. Використання реалізованого в системі Global-EAM журналу відмов обладнання дозволяє фіксувати різні несправності (дефекти) обладнання, що виникли в ході його експлуатації. Система Global-EAM крім всебічного опису виниклих дефектів (причина, наслідки, пошкодження, місце тощо) надає потужний інструмент аналізу різноманітної статистики дефектів. На підставі цієї інформації можна отримати в

наочному вигляді дані про те, яке обладнання частіше інших виходить з ладу, які причини цього і які наслідки тягне за собою. На основі даної інформації система Global-EAM дозволяє розраховувати середній час між відмовами обладнання, коефіцієнт готовності, дає можливість виявляти причинно-наслідковий зв'язок: неякісно виконаного ремонту, неякісних запасних частин, неправильної експлуатації, неправильно вибраного міжремонтного інтервалу тощо.

Програмний комплекс Global-EAM дозволяє також здійснювати облік та планування фінансових витрат на виконання ремонтних робіт як своїми силами, і силами підрядних (сервісних організацій).

У системі також реалізовано механізм автоматичного групування витрат в цілому на підрозділ за різними статтями витрат: матеріали, заробітна плата та відрахування, послуги сторонніх організацій.

Крім того, система Global-EAM надає візуальні наочні інструменти для контролю за запланованими та виконуваними роботами.

Використання програмного комплексу Global-EAM, що реалізує сучасні методики управління основними виробничими засобами за показниками стану та надійності на основі інформаційних технологій, на «Євроголд Індестріз ЛТД» дозволить підвищити надійність обладнання та знизити витрати на його обслуговування.

Таким чином, для підвищення ефективності використання основних виробничих засобів на «Євроголд Індестріз ЛТД» рекомендується реалізувати комплекс наступних заходів:

- реалізація за залишковою вартістю об'єктів основних засобів, що не використовуються;
- придбання та введення в експлуатацію автоматичної машини «GROOVE 215» з числовим програмним управлінням, призначеної для шліфування та полірування дерев'яної продукції підприємства;
- скорочення внутрішньо змінних простоїв обладнання за рахунок ліквідації втрат робочого часу працівників, які обслуговують об'єкти основних засобів;

- придбання та введення в експлуатацію автоматизованої інформаційної системи управління основними засобами Global-EAM.

3.3. Розрахунок економічної ефективності запропонованих заходів

Для розрахунку економічного ефекту потрібно порівняти витрати на проведення кожного окремого заходу та їх комплексу з результатами їх реалізації.

Першим заходом щодо забезпечення зростання ефективності використання основних виробничих засобів є продаж об'єктів основних засобів, що не використовуються.

Як зазначалося раніше, на балансі підприємства є об'єкти основних засобів, які не використовуються у виробничому процесі, у тому числі:

- дві земельні ділянки, загальною вартістю 1144 тис. грн.;
- складське приміщення, вартість якого складає 2044 тис. грн.;
- приміщення офісу вартістю 2253 тис. грн.;
- окрема будівля їдальні, вартістю 4574 тис. грн.;
- резервуари для зберігання паливно-мастильних матеріалів загальною вартістю 1896 тис. грн.

Продаж даних об'єктів основних засобів за залишковою вартістю принесе підприємство дохід у сумі 11911 тис. грн.

Одноразові витрати на реалізацію заходу плануються у наступному розмірі:

- витрати на розміщення рекламних оголошень про продаж об'єктів основних засобів у місцевих друкованих та електронних виданнях – 47 тис. грн.;
- витрати на передпродажну підготовку об'єктів основних засобів – 374 тис. грн.;
- витрати на післяпродажне оформлення об'єктів основних засобів – 211 тис. грн.

Сукупні витрати при здійсненні продажу невикористовуваних об'єктів основних засобів становитимуть – 632 тис. крб.

Економічний ефект від продажу за залишковою вартістю невикористовуваних об'єктів основних засобів ІП «Євроголд Індестріз ЛТД» представлено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Економічний ефект від продажу за залишковою вартістю об'єктів основних засобів, що не використовуються підприємством

Показник	Сума, тис. грн.
Дохід від реалізації заходу	11911
Витрати на реалізацію заходу	632
Економічна ефективність	11279

Джерело: складено автором на основі власних досліджень

Ще одним напрямом підвищення ефективності використання основних засобів є купівля за рахунок власних вільних коштів та впровадження в експлуатацію полірувального центру з ЧПУ «GROOVE 215», що використовується для виробництва деревної продукції з полірованими та відшліфованими поверхнями.

Початкова вартість верстата становить 871 тис. грн. Витрати його монтаж дорівнюють - 77 тис. грн.

Амортизація даного обладнання нараховується лінійним методом з терміном корисного використання 5 років.

Норма амортизації при лінійному методі нарахування розраховується за формулою:

$$K = (1/n) \times 100\% \quad (3.1)$$

де K – норма амортизації; n – термін корисного використання основного засобу в місяцях.

Звідси норма амортизації полірувального центру з ЧПУ «GROOVE 215» складе:

$$K = (1/60) \times 100 = 1,67\%$$

Сума нарахованої амортизації дорівнює добутку норми амортизації та первісної вартості основного засобу. Отже, в рік за цим обладнанням нараховуватиметься амортизація у розмірі 16 тис. грн.

$$(871 + 77) \times 0,0167 = 15,8 = 16 \text{ тис. грн.}$$

Одноразові витрати на навчання персоналу постачальниками обладнання становлять 32 тис. грн.

Загальні одноразові витрати на придбання та введення в експлуатацію виробничого полірувального центру, а також витрати на його утримання становитимуть 996 тис. грн.:

$$871 + 77 + 16 + 32 = 996 \text{ тис. грн.}$$

Виробництво дошок для віндсерфінгу з дерева з полірованою та спеціально відшліфованою поверхнею на 2025 р. заплановано в кількості 47 штук. За середньої ціною стандартної дошки у розмірі 31 тис. грн., прибуток від реалізації становитиме 1457 тис. грн.:

$$47 \times 31 = 1457 \text{ тис. грн.}$$

Крім того, підприємство заощаджуватиме суму, оплачувану стороннім організаціям за полірування та шліфування, яке у 2023 році становила 359 тис. грн.

Сумарний прибуток від організації самостійного виробництва дошок для віндсерфінгу з дерева складе:

$$1457 + 359 = 1816 \text{ тис. грн.}$$

Економічний ефект від придбання та впровадження в експлуатацію полірувального центру «GROOVE 215» з дошок для віндсерфінгу представлений у табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Економічний ефект від придбання та експлуатації полірувального центру
«GROOVE 215» з ЧПУ

Показник	Сума, тис. грн.
Дохід від реалізації заходу	1816
Витрати на реалізацію заходу	996
Економічна ефективність	820

Джерело: складено автором на основі власних досліджень

Ефективність запропонованого заходу складе 820 тис. грн. Отже, даний захід слід реалізувати, оскільки організація випуску нової продукції в наступні роки приносить стабільний дохід, оскільки термін окупності полірувального центру становить менше року ($996/1816 = 0,54$).

З метою скорочення внутрішньозмінних простоїв обладнання за рахунок ліквідації втрат робочого часу працівників, які обслуговують об'єкти основних засобів було рекомендовано посилити контроль за дотриманням трудової дисципліни та забезпечити нормальний мікроклімат у виробничі приміщення.

За даними відділу кадрів у 2023 р запланований фонд робочого часу було скорочено внаслідок порушення трудової дисципліни (прогулів і запізнь) та захворюваності співробітників підприємства на 600 чоловіко-дні.

Враховуючи вироблення на 1 людину-день у розмірі 3,83 тис. грн. (1396,59 / 365) внаслідок ліквідації непродуктивних втрат робочого часу на підприємстві можна збільшити випускати продукцію на 2298 тис. грн. (3,83*600).

Контроль за дотриманням трудової дисципліни доручається штатному інспектору з кадрів з окладом 21 тис. грн.

Забезпечення санітарно-гігієнічних норм у виробничих приміщення досягається в результаті якісного виконання своїх службових обов'язків прибиральниками приміщень виробничих цехів кількості 4-х осіб із окладом 16 тис. грн.

Витрати на реалізацію заходу складаються з таких елементів:

- річний фонд оплати праці інспектора з кадрів з відрахуваннями на соціальні потреби: $21 \times 1,22 \times 12 = 307,44$ тис. грн.;

- річний фонд оплати праці прибиральників виробничих приміщень з відрахуваннями на соціальні потреби: $4 \times 16 \times 1,22 \times 12 = 936,96$ тис. грн.;

- річні витрати на миючі засоби складуть 22 тис. грн.

Розмір сукупних витрат за реалізацію заходу становитиме 1266,4 тис. грн.

Економічний ефект від скорочення внутрішньозмінних простоїв обладнання за рахунок ліквідації втрат робочого часу працівників, обслуговуючих об'єкти основних засобів підприємства представлений у табл. 3.4.

Ефективність запропонованого заходу складе 1031,6 тис. грн., що підкреслює ефективність запропонованого заходу.

Для автоматизації процесів управління основними засобами було рекомендовано встановити автоматизовану інформаційну систему Global-EAM,

вартість якої за прайс-листом її розробників становить 978 тис. грн., витрати на встановлення – 214 тис. грн., витрати навчання персоналу - 171 тис. грн., щорічні витрати на програмну підтримку - 159 тис. грн.

Таблиця 3.4

Економічний ефект від скорочення внутрішньозмінних простоїв обладнання за рахунок ліквідації втрат робочого часу працівників, обслуговуючих об'єкти основних засобів

Показник	Сума, тис. грн.
Дохід від реалізації заходу	2298
Витрати на реалізацію заходу	1266,4
Економічна ефективність	1031,6

Джерело: складено автором на основі власних досліджень

Термін експлуатації системи встановлюється у 6 років, амортизація нараховується лінійним методом, звідси сума щорічних амортизаційних відрахувань складе 14 тис. грн.:

$$(978 + 214) \times 1/72 = 1192 \times 0,0119 = 14,18$$

У сукупності витрати на придбання, введення в експлуатацію та використання у поточній діяльності підприємства автоматизованої інформаційної системи управління основними засобами Global-EAM становитимуть тис. грн. на рік:

$$978+214+171+159+14 = 1536 \text{ тис. грн.}$$

За оцінками розробників програмного комплексу, контроль ефективності експлуатації об'єктів основних засобів за допомогою автоматизованої системи Global-EAM дозволяє оптимізувати програму технічного обслуговування та ремонтів окремих одиниць основних засобів, забезпечити безперебійну та надійну роботу обладнання за мінімальних витрат на утримання, скоротити позапланові ремонтні роботи та простої обладнання та збільшити обсяг випуску продукції 0,5-2%.

На ІІІ «Євроголд Індестріз ЛТД» зростання обсягів реалізації продукції в результаті підтримки об'єктів основних засобів у справному стані на перший рік її експлуатації заплановано у розмірі 0,2% від обсягу реалізації попереднього року. Звідси, внаслідок використання сучасних засобів автоматизації управління

основними фондами, обсяг виробництва продукції для підприємства збільшитися на 19417,7 тис. грн.:

$$960852 \times 0,002 = 19417,7 \text{ тис. грн.}$$

Економічний ефект від застосування автоматизованої інформаційної системи управління основними засобами на ІП «Євроголд Індестріз ЛТД» представлений у табл. 3.5.

Таблиця 3.5

Економічний ефект від придбання та введення в експлуатацію автоматизованої інформаційної системи управління основними фондами Global-EAM на ІП «Євроголд Індестріз ЛТД»

Показник	Сума, тис. грн.
Дохід від реалізації заходу	19417,7
Витрати на реалізацію заходу	1536
Економічна ефективність	17881,70

Джерело: складено автором на основі власних досліджень

У наступні роки експлуатації автоматизованою інформаційної системи управління основними фондами Global-EAM економічний ефект наростатиме у зв'язку із здійсненням дієвого контролю за технічним станом обладнання та скороченням часу його простою через технічну несправність.

Витрати на придбання автоматизованої системи окупаються протягом перших декілька місяців роботи підприємства ($1536/19417,7 = 0,08$).

Сумарний економічний ефект від реалізації комплексу рекомендованих заходів, спрямованих на підвищення ефективності використання об'єктів основних засобів на ІП «Євроголд Індестріз ЛТД», а також їх економічна ефективність представлені у табл. 3.6.

Як впливає з даних табл. 3.6, в результаті реалізації комплексу проектних заходів підприємства отримає додатковий дохід у сумі 31023,3 тис. грн. Реалізація комплексу рекомендованих заходів вимагатиме фінансових витрат у загальній сумі 4419,4 тис. грн. Економічний ефект від реалізації комплексу рекомендованих заходів, спрямованих на підвищення ефективності використання основних засобів становитиме 31023,3 тис. грн. Коефіцієнт рентабельності рекомендованих заходів

становить 7,02, яка забезпечується багато в чому за рахунок реалізації об'єктів, що не використовуються. основних засобів та придбання та введення в експлуатацію автоматизованої інформаційної системи управління основними фондами Global-EAM

Таблиця 3.6

Економічна ефективність реалізації комплексу рекомендованих заходів, спрямованих на підвищення ефективності використання об'єктів основних засобів на ІП «Євроголд Індестріз ЛТД»

Показник	Сума, тис. грн.
Дохід від реалізації комплексу заходів	35442,7
Витати на реалізацію комплексу заходів	4419,4
Економічна ефективність реалізації комплексу заходів	31023,3
Коефіцієнт рентабельності комплексу заходів	7,02

Джерело: складено автором на основі власних досліджень

Реалізація комплексу рекомендованих заходів позначиться також і на показниках ефективності використання об'єктів основних засобів.

Результати оцінки впливу рекомендованих заходів на динаміку показників ефективності використання об'єктів основних засобів представлені у табл. 3.7.

Як впливає з даних табл. 3.7 в результаті реалізації комплексу проектних заходів вартість основних виробничих засобів знизиться на 9379 тис. грн. В результаті вартість основних виробничих коштів заплановано у сумі 174285 тис. грн.

Таблиця 3.7

Оцінка впливу рекомендованих заходів на динаміку показників ефективності використання основних засобів ІП «Євроголд Індестріз ЛТД»

Показник	Значення		Відхилення план від факту, +/-
	Факт	План	
1	2	34	4
Вартість основних засобів, тис. грн.	183664	174285	-9379
У тому числі:			
- в результаті реалізації об'єктів, що не використовуються основних засобів	-	-11911	-
- внаслідок придбання нового обладнання	-	+2532	-
Вартість реалізованої продукції, тис. грн.	960852	984383,7	+23531,7
У тому числі:			
- внаслідок ліквідації втрат робочого часу	-	+2298	-

Продовження табл. 3.7

1	2	3	4
- внаслідок освоєння випуску нової продукції	-	+1816	-
- внаслідок автоматизації управління виробничими процесами	-	+19417,7	-
Фондовіддача, грн.	5,23	5,65	+0,42
У тому числі:			
- внаслідок зміни вартості основних засобів	-	+0,10	-
- внаслідок зміни вартості реалізованої продукції	-	+0,32	-
Фондомісткість, грн.	0,19	0,18	-0,01
У тому числі:			
- внаслідок зміни вартості основних коштів	-	-0,02	-
- внаслідок зміни вартості реалізованої продукції	-	-0,08	-

Джерело: складено автором на основі власних досліджень

Зростання вартості випущеної та реалізованої продукції за підсумками реалізації комплексу заходів становитиме 23531,7 тис. грн., в результаті обсяг реалізованої продукції у проектному році заплановано у сумі 984383,7 тис. грн.

Динаміка вищезгаданих показників тягне за собою зміну фондовіддачі та фондомісткості на підприємстві. Так в результаті здійснення проектних заходів фондовіддача зростає на 42 копійки і становитиме 5,56 грн. на одну гривню реалізованої продукції, у тому числі за рахунок оптимізації структури основних засобів – на 10 копійок, внаслідок збільшення обсягу випуску продукції – на 32 копійки. Показник фондомісткості навпаки знизиться на 1 копійку та становитиме 0,18 грн., зокрема з допомогою оптимізації структури основних засобів – на 0,02 грн., внаслідок збільшення обсягу випуску продукції – на 0,08 грн. Таким чином, позитивна динаміка фондовіддачі та фондомісткості свідчить про підвищення ефективності використання основних виробничих засобів та є обґрунтуванням доцільності здійснення рекомендованого комплексу проектних заходів.

Висновки до розділу 3

В якості напрямків удосконалення організаційно-економічного механізму підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу підприємства нами відмічено, що першочерговим етапом у побудові ефективного управління ресурсним потенціалом є встановлення місії. Ставиться глобальна мета діяльності

підприємства, яка відображає призначення підприємства, його роль у суспільстві та забезпечення власних конкретних інтересів. Після встановлення місії необхідно встановити конкретні цілі діяльності. При цьому ефективне управління ресурсним потенціалом повинно бути спрямоване на виконання не тільки основної місії підприємства, але і його цілей, які виходять з його місії. Досягнення місії відбувається на основі детально розробленої стратегії та адекватної системи оціночних показників. Відмітимо особливе значення контролю в забезпеченні ефективності описаного процесу.

Проведений у роботі аналіз наявності та стану об'єктів основних засобів підприємства за 2021-2023 рр., як складової ресурсного потенціалу показав, що підприємство має на балансі достатню кількість об'єктів основних засобів, основну частку яких становить активна частина, яка безпосередньо бере участь у виробництві продукції. З метою подальшого розвитку виробничого потенціалу на підприємстві періодично вводиться в експлуатацію нове, сучасне, високопродуктивне обладнання, що позитивно позначається на технічному стані основних засобів.

Однак динаміка показників ефективності використання об'єктів основних засобів демонструє відсутність змін, що зумовлено, перш за все, тим, що не всі введені в експлуатацію об'єкти основних засобів працюють на повну потужність.

У зв'язку з цим на підприємстві необхідно розробити та реалізувати комплекс заходів, спрямованих на усунення незмінної тенденції та таких, що спрямовані забезпечити підвищення ефективності використання об'єктів основних засобів, серед них нами запропоновані наступні:

- реалізація за залишковою вартістю об'єктів основних засобів, що безпосередньо не використовуються у виробничому процесі підприємства;
- придбання та введення в експлуатацію автоматичної полірувальної машини «GROOVE 215» з числовим програмним управлінням;
- скорочення внутрішньозмінних простоїв обладнання за рахунок ліквідації втрат робочого часу співробітників, які обслуговують об'єкти основних засобів;

- придбання та введення в експлуатацію автоматизованої інформаційної системи управління основними фондами Global-EAM.

Економічний ефект реалізації комплексу рекомендованих заходів, спрямованих на підвищення ефективності використання основних засобів ПП «Євроголд Індестріз ЛТД», складе 31023,3 тис. грн., коефіцієнт ефективності становитиме 7,02, що забезпечується багато в чому з допомогою реалізації невикористовуваних об'єктів основних засобів.

Реалізація комплексу рекомендованих заходів позначиться також і на показниках ефективності використання об'єктів основних засобів, що виражається у зростанні на 42 копійки показника фондovіддачі та зниження на 1 копійку показника фондомісткості.

Таким чином, позитивна динаміка фондovіддачі та фондомісткості ПП «Євроголд Індестріз ЛТД» свідчить про підвищення ефективності використання основних виробничих засобів та є обґрунтуванням доцільності здійснення рекомендованого комплексу проектних заходів.

ВИСНОВКИ

Під ресурсним потенціалом підприємства розуміється сукупність фінансових, виробничих, інноваційних ресурсів, інформації та підприємницьких здібностей, які можуть бути активізовані для ефективного функціонування в теперішній час, а також резервів і можливостей мобілізації, здатних забезпечити стабільне зростання в майбутньому. Цей потенціал є основою економічних можливостей підприємства та відображає його перспективи. Водночас економічний потенціал включає реалізацію цих можливостей у формі досягнення економічного ефекту. Стан ресурсного потенціалу визначає здатність підприємства досягати високого рівня конкурентоспроможності.

Однією з найважливіших задач управління підприємствами є формування ресурсного потенціалу на тому рівні, що забезпечить безперервність їх діяльності. Вирішення цієї задачі обумовлюється забезпеченістю функціонування організаційно-економічного механізму управління ресурсним потенціалом підприємства. Отже, організаційно-економічний механізм управління ресурсним потенціалом виступає основною процесною ланкою в досягненні економічного результату підприємства. Основними об'єктами аналізу та оцінки ресурсного потенціалу підприємства виступає: склад і структура ресурсного потенціалу та його окремих бізнес-одиниць, забезпеченість підприємства всіма видами ресурсів, їхній рух.

Ефективність використання кожного виду ресурсу через свої специфічні особливості оцінюється за допомогою конкретної системи показників. Нині є велика кількість аналітичних показників, які характеризують рівень використання ресурсів підприємства, проте принципи ефективності та дієвості економічного аналізу, а також експертний метод, сформовано систему показників, які загалом характеризують ефективність використання складників ресурсного потенціалу.

Сьогодні існує велика кількість нормативно-правових актів, які регулюють питання управління ресурсним потенціалом підприємства. Варто зауважити, що кожна складова потенціалу регулюється окремими нормативно-правовими актами,

які іноді суперечать один одному. Так, наприклад загальні питання формування та розвитку ресурсного потенціалу підприємства: Господарським Кодексом України, Цивільним Кодексом України, Податковим Кодексом України та іншими нормативно-правовими актами, питання управління ресурсами підприємства деталізовано в стандартах, постановах і рішеннях КМУ або КФУ, наказах, розпорядженнях, інструкціях та роз'яснення міністерств і відомств тощо.

Для детального дослідження ресурсного потенціалу об'єктом дослідження в роботі обрано Іноземне підприємство «Євроголд Індестріз ЛТД». Підприємство спеціалізується на виробництві побутових товарів, орієнтуючись як на внутрішній, так і на міжнародний ринки, щоб максимально задовольнити потреби своїх клієнтів. Основною метою діяльності ІП «Євроголд Індестріз ЛТД» є досягнення високого рівня ефективності виробництва, розвиток працівників, впровадження енергозберігаючих технологій та дотримання екологічних стандартів.

Оцінивши основні економічні показники діяльності підприємства ми дійшли наступних висновків. З початком війни в Україні у 2022 р. підприємство, яке виробляє побутові товари, зіткнулося зі значними викликами, що вплинуло на основні економічні показники. Війна спричинила порушення логістики, скорочення платоспроможного попиту та зменшення виробничих потужностей. Отже, у 2022 році спостерігається різке падіння чистого доходу від реалізації продукції підприємства до 791890 тис. грн. на 19,8% порівняно з 2021 р., але вже у 2023 р. показник частково відновився, досягнувши 960852 тис. грн., тобто зменшення відносно 2021 р. склало вже 2,7%.

Середньорічна вартість активів зросла на 11,54% порівняно з 2021 р., що свідчить про стабільність у розпорядженні ресурсами. Вартість необоротних активів знизилася на 2,65%, що може бути наслідком зкорочення виробничої діяльності або необхідності консервації обладнання. Вартість оборотних активів зросла на 19,34%, що може відображати нагромадження запасів через нестабільність попиту.

Середньооблікова чисельність працівників скоротилася на 34,79% у 2023 р. (порівняно з 2021 р.), що свідчить про значний відтік кадрів (міграцію) через

військові дії, мобілізацію, або оптимізацію штату. Фондоозброєність та продуктивність праці зросли відповідно на 49,28% і 49,20%, що пов'язано зі скороченням чисельності працівників і з переходом на автоматизовані процеси. Фондовіддача залишилася на рівні 2021 р., але коефіцієнт оборотності оборотних активів знизився на 18,55%, що свідчить про уповільнення обороту запасів.

Війна в Україні значно вплинула на діяльність ІП «Євроголд Індестріз ЛТД», спричинивши спад доходів і зменшення чисельності працівників. Попри це, підприємство змогло адаптуватися у 2023 р., частково відновивши дохід і прибуток. Зростання продуктивності праці та фондоозброєності свідчать про намагання підприємства оптимізувати виробництво та підвищити ефективність використання ресурсів. Для подальшої стабілізації необхідно зосередитися на адаптації до нових ринкових умов, збереженні кадрів і ефективному управлінні запасами.

Аналіз використання ресурсного підприємства свідчить про його неоднорідний рівень розвитку. Підприємство демонструє загальну тенденцію до зниження чистого доходу (на 2,7%), що може бути викликано зменшенням попиту або зовнішніми ринковими факторами. Однак є певні позитивні аспекти, такі як зростання продуктивності праці (на 49,2%) і фондоозброєності (на 49,28%), що свідчить про підвищення ефективності роботи персоналу і використання основних засобів. З іншого боку, зростання коефіцієнтів зносу основних засобів та значне скорочення чисельності працівників (на 34,79%) разом із високою плинністю кадрів (116,67%) вказують на погіршення кадрового забезпечення. Також спостерігається зниження фінансової стійкості, зменшення рентабельності активів і власного капіталу, що свідчить про підвищення залежності від позикових коштів і зростання фінансових ризиків.

У цілому, ресурсний потенціал підприємства можна оцінити як середній із ризиками нестабільності. Для його покращення слід зосередитися на оптимізації витрат, модернізації основних засобів, стабілізації кадрової ситуації та забезпеченні фінансової стійкості.

В якості напрямків удосконалення організаційно-економічного механізму підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу підприємства нами відмічено, що першочерговим етапом у побудові ефективного управління ресурсним потенціалом є встановлення місії. Ставиться глобальна мета діяльності підприємства, яка відображає призначення підприємства, його роль у суспільстві та забезпечення власних конкретних інтересів. Після встановлення місії необхідно встановити конкретні цілі діяльності. При цьому ефективне управління ресурсним потенціалом повинно бути спрямоване на виконання не тільки основної місії підприємства, але і його цілей, які виходять з його місії. Досягнення місії відбувається на основі детально розробленої стратегії та адекватної системи оціночних показників. Відмітимо особливе значення контролю в забезпеченні ефективності описаного процесу.

Проведений у роботі аналіз наявності та стану об'єктів основних засобів підприємства за 2021-2023 рр., як складової ресурсного потенціалу показав, що підприємство має на балансі достатню кількість об'єктів основних засобів, основну частку яких становить активна частина, яка безпосередньо бере участь у виробництві продукції. З метою подальшого розвитку виробничого потенціалу на підприємстві періодично вводиться в експлуатацію нове, сучасне, високопродуктивне обладнання, що позитивно позначається на технічному стані основних засобів.

Однак динаміка показників ефективності використання об'єктів основних засобів демонструє відсутність змін, що зумовлено, перш за все, тим, що не всі введені в експлуатацію об'єкти основних засобів працюють на повну потужність.

У зв'язку з цим на підприємстві необхідно розробити та реалізувати комплекс заходів, спрямованих на усунення незмінної тенденції та таких, що спрямовані забезпечити підвищення ефективності використання об'єктів основних засобів, серед них нами запропоновані наступні:

- реалізація за залишковою вартістю об'єктів основних засобів, що безпосередньо не використовуються у виробничому процесі підприємства;

- придбання та введення в експлуатацію автоматичної полірувальної машини «GROOVE 215» з числовим програмним управлінням;
- скорочення внутрішньозмінних простоїв обладнання за рахунок ліквідації втрат робочого часу співробітників, які обслуговують об'єкти основних засобів;
- придбання та введення в експлуатацію автоматизованої інформаційної системи управління основними фондами Global-EAM.

Економічний ефект реалізації комплексу рекомендованих заходів, спрямованих на підвищення ефективності використання основних засобів ПП «Євроголд Індестріз ЛТД», складе 31023,3 тис. грн., коефіцієнт ефективності становитиме 7,02, що забезпечується багато в чому з допомогою реалізації невикористовуваних об'єктів основних засобів.

Реалізація комплексу рекомендованих заходів позначиться також і на показниках ефективності використання об'єктів основних засобів, що виражається у зростанні на 42 копійки показника фондівіддачі та зниження на 1 копійку показника фондомісткості.

Таким чином, позитивна динаміка фондівіддачі та фондомісткості ПП «Євроголд Індестріз ЛТД» свідчить про підвищення ефективності використання основних виробничих засобів та є обґрунтуванням доцільності здійснення рекомендованого комплексу проектних заходів.

СПИСОК ВИКОРСИТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Александрова Г.М. Управління фінансовим ресурсозбереженням торговельних підприємств: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.08 "Гроші, фінанси і кредит" / Хмельницький національний університет. Хмельницький: ХНУ, 2019. 21 с.
2. Алексєєв С.Б., Жебокритьський Є.І. Визначення поняття «ресурсний потенціал підприємства». Держава та регіони. 2018. № 2. С. 53–56.
3. Ареф'єва О.В., Харчук Т.В. Економічні засади формування потенціалу. Актуальні проблеми економіки. 2023. № 7 (85). С. 71-76.
4. Асмолова І.М. Управління ресурсним потенціалом приватних підприємств. Вісник Хмельницького національного університету. 2013. № 4. С. 89-94.
5. Баценко Л.М. Ресурсний потенціал як основа формування конкурентних переваг підприємства. URL: surl.li/pgdqek
6. Богацька Н., Ковальчук О. Ресурсний потенціал підприємства: сутність та стратегія використання. URL: http://rusnauka.com/4_SND_2022/Economics/10_98032.doc.htm.
7. Богацька Н., Швець О. Ресурсне забезпечення діяльності підприємства в сучасних умовах господарювання. URL: <http://intkonf.org/ken-dotsbogatska-nm-shvets-oi-resursne-zabezpechennya-diialnosti-pidpriemstva-v-suchasni-umovah-gospodaryuvannya>.
8. Богацька Н.М., Хачатрян В.В. Сучасний підхід до оцінки сутності ресурсного потенціалу підприємства. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/3_ukr/24.pdf
9. Бугай В. З., Горбунова А. В., Ключєва Ю. В. Теоретичні основи формування потенціалу підприємства. URL: https://web.znu.edu.ua/herald/issues/2021/eco_2021_1/2021_1/027-33.pdf
10. Бутко А.Д. Теорія економічного аналізу. Київ : КНТЕУ, 2015. 411 с.

11. Васильєва В.Г., Семенюк Д.Ю. Облік доходів і витрат: напрями гармонізації міжнародних та національних стандартів бухгалтерської звітності. URL: <https://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/141>

12. Васильців Т.Г. Удосконалення дозвільної системи діяльності малих і середніх підприємств як засобів зміцнення їх економічної безпеки в умовах економічної кризи. Вісник Хмельницького національного університету. 2019. Вип. 1. С. 279-285.

13. Васильців Т.Г., Лупак Р.Л., Юрків Н.Я. Інституційне забезпечення розширення фінансових можливостей підприємств промисловості та АПК на регіональному рівні. Фінанси України. 2020. Вип. 3. С. 90-101.

14. Васильців Т.Г., Магас Н.В. Передумови конкурентоспроможності підприємств роздрібної торгівлі. Науковий вісник НЛТУ України. 2019. Т. 24. Вип. 2. С. 218- 222.

15. Витрати. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16. Наказ МФУ № 627 від 27.06.2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.

16. Волошин Л. Використання інноваційних ресурсів в Україні: проблеми та шляхи їх усунення. Наукові записки. 2020. Вип. 15. С. 145–151.

17. Гадзевич О.І. Основи економічного аналізу і діагностики : навчальний посібник. Київ : Кондор, 2014. 180 с.

18. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспектив розвитку: монографія : Центр учбової літератури, 2007. 522 с.

19. Гончар М.В. Обґрунтування структуризації ресурсного потенціалу підприємства. Науковий вісник Полісся. 2016. № 2(6). С. 108–113.

20. Гончар О.І., Галкіна Ю.В. Еволюція категорії «потенціал підприємства» та її роль в економічних дослідженнях. Вісник Хмельницького національного університету. 2009. № 5. Т. 3. С. 245–247.

21. Горбоконь В.Ю. Формування ресурсного потенціалу автотранспортних підприємств. Актуальні проблеми економіки. 2015. № 4. С. 182-191.

22. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

23. Гриньова В.М., Салун М.М. Оптимізація вартості складових ресурсного потенціалу підприємства : монографія. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 236 с.
24. Дашковська І. Ресурсне забезпечення та ресурсний потенціал інноваційної діяльності підприємства. URL: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/16391/1/212_Dashkovska_363_364_Modern_Problems.pdf.
25. Дем'яненко Т.І. Ресурсний потенціал підприємства: теоретичні аспекти сутності та структури. Економічний форум. 2021. № 3. С. 290–294.
26. Демиденко В., Веретільник Л. Особливості формування та використання ресурсного елементу потенціалу підприємства. Збірник наукових праць Львівського національного університету. 2023. Вип. 36(1.1). С. 65–71.
27. Дохід. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 від 02.12.2010 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929-025>.
28. Дохід. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15. Наказ МФУ № 627 від 27.06.2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>.
29. Загальні вимоги до фінансової звітності. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1. Наказ МФУ від 31.05.2019 р. № 226 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
30. Загальні засади оцінки майна і майнових прав. Національний стандарт 1: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2003р. № 1440. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1440-2003-%D0%BF#Text>
31. Запаси. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9. Наказ МФУ від 20.10.1999 р. № 246. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text>
32. Іваннікова Н. Дослідження ресурсного потенціалу підприємства житлово-комунального господарства. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2021. Вип. 3. С. 154-158.
33. Іонін Є. Є., Горбачова Л. В. Облік основних засобів: вітчизняний та зарубіжний досвід. Вісник студентського наукового товариства ДонНУ імені Василя Стуса. 2018. № 10. С. 153–157.

34. Карпець К.В. Трансформація фінансової звітності відповідно до МСФЗ : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра екон-их наук : 09.00.2013. Харків, 2016. 40 с.
35. Квасницька Р., Тарасюк М. Структуризація потенціалу підприємства. Вісник КНТЕУ. 2017. № 1. С. 73-82.
36. Кодекс законів про працю від 10.12.1971 р. № 322-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
37. Кононова І. В., Бакум А. О. Особливості обліку та аудиту основних засобів згідно з міжнародними стандартами. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2016. № 6. С. 19–23.
38. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
39. Концептуальна основа фінансової звітності РМСБО від 01.09.2010 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/929_009.
40. Короленко В.О., Гевлич Л.Л. Особливості обліку основних засобів за національними та міжнародними стандартами. URL: <https://jvestnik-sss.donnu.edu.ua/article/view/6190/6219>
41. Краснокутська Н. Дефініція поняття – потенціал підприємства в контексті розвитку мікроекономічної теорії. Вісник КНТЕУ. 2013. № 5. С. 54–64.
42. Кузьмін О.Є., Тимошук М.Р., Фещур Р.В. Методи оцінювання потенціалу розвитку підприємств. Економіка: проблеми теорії і практики. Харків: ХЕУ, 2020. № 1(97). С. 374 –383.
43. Латишева О.В. Ресурсний потенціал підприємства: сутність, складові та особливості управління елементами забезпечення сталого розвитку. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/143516>
44. Лейбович А.В. Формування та оцінка ресурсного потенціалу Запорізького регіону. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/10_2023/14.pdf
45. Лісовська Л.С., Гринів Н.Т. Забезпечення синергізму інноваційних процесів на підприємстві. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Логістика. 2021. № 846. С. 103–109.

46. Маматова Л.Ш. Правове забезпечення підприємницької діяльності в Україні. URL: surl.li/otegiu
47. Маречик В.Я., Невмержицька С.М. Розвиток управлінського потенціалу як запорука успішного функціонування підприємства. Вісник Хмельницького національного університету. 2023. № 3. Т. 2. С. 237-242.
48. Маслак О.І., Квятковська Л.А., Безручко О.О. Особливості формування економічного потенціалу підприємства в умовах циклічних коливань. Актуальні проблеми економіки. 2022. № 9 (135). С. 36-46.
49. Міжнародні стандарти фінансової звітності (IFRS) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010.
50. Міценко Н.Г., Кумечко О.І. Ресурсний потенціал підприємства: сутність, структура, стратегія використання. Науковий вісник НЛТУ. 2020. Вип. 20.9. С. 193-198.
51. Муравицька Г. В., Кузик Н. П. Міжнародний досвід та вітчизняна практика обліку основних засобів. Економічні науки. 2023. Вип. 10(3). С. 524–530.
52. Невроцький Н.О. Оцінка ефективності використання ресурсного потенціалу підприємства. Інтернаука. 2019. № 1(23). Т. 2. С. 97–101.
53. Орехова А.І. Економічний потенціал підприємства: сутнісні характеристики та структурізація. Економіка і суспільство. 2018. Вип. 17. С. 308-313.
54. Основні засоби. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/929_014.
55. Основні засоби. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку: Наказ МФУ від 27.04.2000 р. № 92. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.
56. Оцінка майнових прав інтелектуальної власності: Національний стандарт № 4. Постанова КМУ від 3.10.2007 р. № 1185. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1185-2007-%D0%BF#Text>
57. Оцінка нерухомого майна. Національний стандарт № 2. Постанова КМУ від 28.10.2004 р. № 1442. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1442-2004-%D0%BF#Text>

58. Оцінка цілісних майнових комплексів. Національний стандарт № 3: Постанова КМУ від 29.11.2006 р. № 1655. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1655-2006-%D0%BF#Text>

59. Писаренко С.В., Решетник В.Г., Ільченко А.І. Ресурсний потенціал як чинник забезпечення конкурентоспроможності підприємства. URL: surl.li/ausopr

60. Плаксюк О.О. Механізм формування ефективної системи ресурсного потенціалу підприємства. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: проблеми теорії, методології, організації. 2019. № 2. С. 140–147.

61. Подання фінансової звітності. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 від 01.01. 2012 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013.

62. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

63. Приступа В.І. Теоретико-методичний підхід до формування механізму управління ресурсним потенціалом підприємства. URL: <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=4849&i=23>

64. Причепа І.В., Ляшок К.Р. Управління ресурсним потенціалом підприємств за сучасних умов. URL: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/handle/123456789/38363?show=full>

65. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України № 996–XIV від 16.07.1999 р. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

66. Про відпустки: Закон України від 15.11.1996 № 504/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80#Text>

67. Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 р. № 5067-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17#Text>

68. Про колективні договори і угоди: Закон України від 01.07.1993 р. № 3356-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12#Text>

69. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>

70. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність: Закон України від 12.07.2001р. № 2658-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2658-14#Text>

71. Рзаєва Т.Г. Доходи та витрати: облік за міжнародними та національними стандартами. Вісник ХНУ. 2020. №5, Т.3. С. 246-251.
72. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства. підручник. Київ : Знання, 2014. 654 с.
73. Сердак С.Є. Принципи ефективного управління ресурсами суб'єктів господарювання. Економічний огляд. 2018. № 2. С. 83-88.
74. Сіваєв Б. Економічна сутність ресурсного потенціалу підприємства. URL: <http://intkonf.org/sivaev-bo-ekonomichna-sutist-resursnogo-potentsialu-pidpriemstva>.
75. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз: навчальний посібник. Львів : Новий Світ, 2000, 2021. 344 с.
76. Турило А.М., Богачевська К.В. Потенціал підприємства: сутність, класифікація, види. Бізнес Інформ. 2022. № 2. С. 259–263.
77. Харламова О.В. МСФЗ-звітність: новації в розкритті інформації – Все про бухгалтерський облік, 2017. № 33. С. 42–47.
78. Ціннісно-орієнтоване управління реалізацією ресурсного потенціалу торговельного підприємства : монографія. За заг. ред. М.В. Чорна. Харків : ХДУХТ, 2022. 373 с.
79. Чернишова Л.І., Бескубська А.С., Прокоф'єва В.К. Управління процесом формування ресурсного потенціалу як передумова конкурентоспроможного стратегічного розвитку виробничого підприємства. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2019. № 23. С. 432–438.
80. Чорна М.В. Ціннісно-орієнтоване управління реалізацією ресурсного потенціалу торговельного підприємства: монографія. Харків: ХДУХТ, 2020. 373 с.
81. Шаманська О.І. Основні напрямки підвищення ефективності управління ресурсним потенціалом підприємства. Актуальні проблеми економіки. 2022. Вип. №6(132). С. 234-242.
82. Шевченко Л.Я. Комплексна методика аналізу ресурсного потенціалу корпорації. URL: https://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2019/30_69_2/49.pdf

83. Шепель Н. Проблеми організації нормування ресурсів у системі аналізу функціонування підприємства. Економічний аналіз. Тернопіль, 2017. Вип. 1(17). С. 311–314.

84. Юрченко Г. Г., Овсяк Н. В. Облікова концептуалізація основних засобів у національній та міжнародній практиці: теоретико-методологічні аспекти. Сучасний стан і тенденції розвитку сучасної європейської науки: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 2018. Том 1. С. 130–138.

85. Якубів В. М., Шеленко Д. І., Сас Л. С. Облік основних засобів: національний та міжнародний аспекти. Актуальні проблеми економіки. 2017. №11. С. 375-379.

ДОДАТКИ

			КОДИ
Підприємство <u>ІП "Євроголд Індестріз ЛТД"</u>		Дата (рік, місяць, число)	01.01.2022
Територія <u>м. Житомир, вул. Промислова 1/154</u>		за ЄДРПОУ	32265502
Організаційно-правова форма господарювання <u>ТОВ</u>		за КОАТУУ	UA18040190010057814
Вид економічної діяльності <u>Виробництво іншої продукції, н.в.і.у.</u>		за КОПФГ	240
Середня кількість працівників <u>1055</u>		за КВЕД	32.99
Баланс (Звіт про фінансовий стан)			
на 31 грудня 2021 року	Форма №1	Код за ДКУД	1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи :	1000	92	6104
первісна вартість	1001	3560	10052
накопичена амортизація	1002	3468	3948
Незавершені капітальні інвестиції	1005	78610	46870
Основні засоби:	1010	134773	221557
первісна вартість	1011	311137	393989
знос	1012	176364	172432
Інвестиційна нерухомість	1015		
первісна вартість	1016		
знос	1017		
Довгострокові біологічні активи	1020		
первісна вартість	1021		
знос	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045	877	1978
Гудвіл	1050		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		
Залишок коштів у централізованих страхових резервах	1065		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	214352	276509
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	221460	229665
Виробничі запаси	1101	111271	114662
Незавершене виробництво	1102	39076	62840
Готова продукція	1103	69107	119854
Товари	1104	2006	2309
Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестрахування	1115		
Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	138487	122606
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за видами авансів	1130	13924	6949
з бюджетом	1135	21927	18681
у тому числі з податку на прибуток	1136	1	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140		
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4678	2618
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	38712	3404
Готівка	1166	24	24
Рахунки в банках	1167	38688	3380
Витрати майбутніх періодів	1170		
Частка перестраховика у страхових резервах у тому числі:	1180		
резервах довгострокових зобов'язань	1181		
резервах збитків або резервах належних витрат	1182		
резервах незароблених премій	1183		
інших страхових резервах	1184		
Інші оборотні активи	1190	180	640
Усього за розділом II	1195	439368	454563
III. Необоротні активи отримувані для продажу, та групи вибуття	1200	33	
БАЛАНС	1300	653753	731072

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	70656	70656
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		
Капітал в дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	106372	144541
Неоплачений капітал	1425		
Вилучиний капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	177028	215197
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510	243777	58590
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви	1530		
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язання	1531		
резерв збитків або резерв належних витрат	1532		
резерв незароблених премій	1533		
інші страхові резерви	1534		
Інвестиційні контракти	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595	243777	58590
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	91979	66969
Векселі видані	1605		
Поточна заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	2031	184353
товари, роботи, послуги	1615	102580	149803
розрахунки з бюджетом	1620	4704	6815
у тому числі з податку на прибуток	1621	2861	4938
розрахунки зі страхування	1625	1560	1543
розрахунки з оплати праці	1630	6989	7244
Поточна кредиорська заборгованість за одержаними авансами	1635	2664	11476
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	7353	7353
Поточна кредиторська заборгованість за із внутрішніх розрахунків	1645		
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650		
Поточні забезпечення	1660	10609	15984
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690	2479	5563
Усього за розділом III	1695	232048	457285
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу та групами вибуття	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
БАЛАНС	1900	653753	731072

			КОДИ
Підприємство <u>ІП "Євроголд Індестріз ЛТД"</u>		число)	01.01.2023
Територія <u>м. Житомир, вул. Промислова 1/154</u>		за ЄДРПОУ	32265502
Організаційно-правова форма господарювання <u>ТОВ</u>		за КОАТУУ	UA18040190010057814
Вид економічної діяльності <u>Виробництво іншої продукції, н.в.і.у.</u>		за КОПФГ	240
Середня кількість працівників <u>870</u>		за КВЕД	32.99
на 31 грудня 2022 року	Форма №1	Код за ДКУД	1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи :	1000	6104	4720
первісна вартість	1001	10052	10244
накопичена амортизація	1002	3948	5524
Незавершені капітальні інвестиції	1005	46870	47188
Основні засоби:	1010	221557	193629
первісна вартість	1011	393989	392304
знос	1012	172432	198675
Інвестиційна нерухомість	1015		
первісна вартість	1016		
знос	1017		
Довгострокові біологічні активи	1020		
первісна вартість	1021		
знос	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045	1978	1577
Гудвіл	1050		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		
Залишок коштів у централізованих страхових резервах	1065		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	276509	247114
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	229665	236685
Виробничі запаси	1101	114662	83411
Незавершене виробництво	1102	62840	50577
Готова продукція	1103	119854	84427
Товари	1104	2309	9269
Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестрахування	1115		
Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	122606	139274
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за видами авансів	1130	6949	39820
з бюджетом	1135	18681	33693
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140		32
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2618	574
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	3404	43798
Готівка	1166	24	11
Рахунки в банках	1167	3380	43787
Витрати майбутніх періодів	1170		
Частка перестраховика у страхових резервах у тому числі:	1180		
резервах довгострокових зобов'язань	1181		
резервах збитків або резервах належних витрат	1182		
резервах незароблених премій	1183		
інших страхових резервах	1184		
Інші оборотні активи	1190	640	373
Усього за розділом II	1195	454563	494249
III. Необоротні активи отримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
БАЛАНС	1300	731072	741363

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	4	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	70656	70656
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		
Капітал в дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	144541	97009
Неоплачений капітал	1425		
Вилучиний капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	215197	167665
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510	58590	264496
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви	1530		
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язання	1531		
резерв збитків або резерв належних витрат	1532		
резерв незароблених премій	1533		
інші страхові резерви	1534		
Інвестиційні контракти	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595	58590	264496
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	66969	83411
Векселі видані	1605		
Поточна заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	184353	29733
товари, роботи, послуги	1615	149803	159311
розрахунки з бюджетом	1620	6815	2116
у тому числі з податку на прибуток	1621	4938	948
розрахунки зі страхування	1625	1543	830
розрахунки з оплати праці	1630	7244	4148
Поточна кредиорська заборгованість за одержаними авансами	1635	11476	2407
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	7353	7353
Поточна кредиторська заборгованість за із внутрішніх розрахунків	1645		
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650		
Поточні забезпечення	1660	15984	14184
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690	5563	5679
Усього за розділом III	1695	457285	309202
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу та групами вибуття	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
БАЛАНС	1900	731072	741363

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство ІП "Євроголд Індестріз ЛТД"			01.01.2024
Територія м. Житомир, вул. Промислова 1/154		за ЄДРПОУ	32265502
Організаційно-правова форма господарювання ТОВ		за КОАТУУ	UA18040190010057814
Вид економічної діяльності Виробництво іншої продукції, н.в.і.у.		за КОПФГ	240
Середня кількість працівників 688		за КВЕД	32.99
Баланс (Звіт про фінансовий стан)			
на 31 грудня 2023 року	Форма №1	Код за ДКУД	1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи :	1000	4720	3626
первісна вартість	1001	10244	10573
накопичена амортизація	1002	5524	6947
Незавершені капітальні інвестиції	1005	47188	41467
Основні засоби:	1010	193629	183664
первісна вартість	1011	392304	407504
знос	1012	198675	223840
Інвестиційна нерухомість	1015		
первісна вартість	1016		
знос	1017		
Довгострокові біологічні активи	1020		
первісна вартість	1021		
знос	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045	1577	2032
Гудвіл	1050		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		
Залишок коштів у централізованих страхових резервах	1065		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	247114	230789
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	236685	272393
Виробничі запаси	1101	83411	108123
Незавершене виробництво	1102	50577	62940
Готова продукція	1103	84427	87154
Товари	1104	9269	14176
Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестрахування	1115		
Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	139274	184886
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за видами авансів	1130	39820	18105
з бюджетом	1135	33693	10422
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	32	43
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	574	4799
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	43798	51071
Готівка	1166	11	27
Рахунки в банках	1167	43787	51044
Витрати майбутніх періодів	1170		
Частка перестраховика у страхових резервах у тому числі:	1180		
резервах довгострокових зобов'язань	1181		
резервах збитків або резервах належних витрат	1182		
резервах незароблених премій	1183		
інших страхових резервах	1184		
Інші оборотні активи	1190	373	30806
Усього за розділом II	1195	494249	572525
III. Необоротні активи отримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
БАЛАНС	1300	741363	803314

Пасив	Код рядка	На початок	На кінець звітного
1	2	4	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	70656	70656
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		
Капітал в дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	97009	128628
Неоплачений капітал	1425		
Вилучиний капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	167665	199284
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510	264496	
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви	1530		
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язання	1531		
резерв збитків або резерв належних витрат	1532		
резерв незароблених премій	1533		
інші страхові резерви	1534		
Інвестиційні контракти	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595	264496	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	83411	79585
Векселі видані	1605		
Поточна заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	29733	287456
товари, роботи, послуги	1615	159311	196352
розрахунки з бюджетом	1620	2116	4075
у тому числі з податку на прибуток	1621	948	3309
розрахунки зі страхування	1625	830	245
розрахунки з оплати праці	1630	4148	4987
Поточна кредиорська заборгованість за одержаними авансами	1635	2407	2389
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	7353	7353
Поточна кредиторська заборгованість за із внутрішніх розрахунків	1645		
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650		
Поточні забезпечення	1660	14184	16576
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690	5679	5012
Усього за розділом III	1695	309202	604030
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу та групами вибуття	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
БАЛАНС	1900	741363	803314

			КОДИ
Підприємство ІП "Євроголд Індестріз ЛТД"		Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	01.01.2022 32265502
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)			
за 2021 рік			
	Форма №2	Код за ДКУД	1801003
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	987525	862517
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестрахування	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	757529	604814
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий:			
прибуток	2090	229996	257703
збиток	2095		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	26886	65319
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	83893	68051
Витрати на збут	2150	107001	91640
Інші операційні витрати	2180	38279	42759
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрати від первісного визначення біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	27709	120572
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200	52	113
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240	53101	25706
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250	16804	16279
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	16208	112627
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	47850	17485
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	9682	3904
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	38168	13581
збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	38168	13581
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Матеріальні затрати	2500	678086	467061
Витрати на оплату праці	2505	223912	181810
Відрахування на соціальні заходи	2510	41226	32988
Амортизація	2515	30156	29407
Інші операційні витрати	2520	135156	115922
Разом	2550	1108536	827188

Підприємство <u>ІП "Євроголд Індестріз ЛТД"</u>		Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	01.01.2023 32265502
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)			
за 2022 рік			
	Форма №2	Код за ДКУД	1801003
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	791890	987525
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестрахування	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	621792	757529
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий:			
прибуток	2090	170098	229996
збиток	2095		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	94853	26886
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	57548	83893
Витрати на збут	2150	69371	107001
Інші операційні витрати	2180	90946	38279
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрати від первісного визначення біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	47086	27709
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200	175	52
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240	168380	53101
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250	16421	16804
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	246752	16208
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290		47850
збиток	2295	47532	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300		9682
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350		38168
збиток	2355	47532	

II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-47532	38168
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Матеріальні затрати	2500	464364	678086
Витрати на оплату праці	2505	141409	223912
Відрахування на соціальні заходи	2510	24614	41226
Амортизація	2515	33274	30156
Інші операційні витрати	2520	91351	135156
Разом	2550	755012	1108536

Підприємство ІП "Євроголд Інвестріз ЛТД"		Дата (рік, місяць, число)	01.01.2024
		за ЄДРПОУ	32265502
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)			
за 2023 рік			
		Форма №2	Код за ДКУД
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			1801003
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	960852	791890
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестраховування	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	715407	621792
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий:			
прибуток	2090	245445	170098
збиток	2095		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	79069	94853
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	73771	57548
Витрати на збут	2150	79387	69371
Інші операційні витрати	2180	86267	90946
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрати від первісного визначення біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	85089	47086
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		175
Інші фінансові доходи	2220	639	
Інші доходи	2240	132944	168380
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250	18684	16421
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	161963	246752
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	38025	
збиток	2295		47532
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	6405	
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	31620	
збиток	2355		47532

II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	31620	-47532
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Матеріальні затрати	2500	578452	464364
Витрати на оплату праці	2505	166939	141409
Відрахування на соціальні заходи	2510	29085	24614
Амортизація	2515	31380	33274
Інші операційні витрати	2520	119342	91351
Разом	2550	925198	755012
IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		